

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 160 (9162)

TRST, nedelja, 13. julija 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Prebivalci zgornje tržaške okolice čakajo že šest let

Prebivalci vasi zgornje tržaške okolice čakajo že šest let na dokončno urbanistično ureditev svojih vasi, ki bi z novim normativom deblokirala sedanje nezno stanje in bi marsikomu omogočila gradnjo, ki bi zadostila najelemenarnejši potrebi po higijenskem in kolikor toliko udobnem stanovanju. Do pred nekaj dnevi je kazalo, da bo to vprašanje v mnogem rešeno na seji tržaškega občinskega sveta, ki bo v četrtek. Kaže pa, da bo vsa stvar ponovno odložena, kot pravijo, na september. Zupan Spacini je govoril o dveh možnostih. Prva naj bi bila trenutna in začasna rešitev, ki pa je po našem mnenju, ker ničesar ne rešuje, hkrati pa lahko zacementira sedanje nesprejemljivo stanje za dolgo časa. Odlaganje na september pa po izkušnjah, ki jih imamo, ne pomeni odloga za dva meseca, ampak zelo verjetno za dolgo časa.

Splošni regulacijski načrt za tržaško občino, ki je bil sprejet pred šestimi leti, obseva vse občinski teritoriji, razen zgodovinskega središča mesta, obalnega pasu od Grčana do meje z nabrežinsko občino in vasi zgornje okolice, ali kakor se je za to področje udomačil izraz, kraško področje.

Vtem ko je že nekaj let v delu podrobnejši urbanistični načrt za zgodovinski del mesta, ni bilo glede obalnega pasu storjenega doslej ničesar, za kraške vasi je bila izdelana le študija, ki naj bi služila kot osnova za sestavo podrobnostnega regulacijskega načrta.

Glede obalnega pasu se verjetno tako ne mudi, na Krasu pa je dejstvo, da ni bil izdelan urbanistični načrt, povzročilo popolno zaporo gradenj in s tem materialno škodo prebivalcem naših vasi in narodnostno škodo naš skupnosti.

Po šestih letih čakanja bi res lahko se imeli izdelan načrt, toda narejena je bila še druga napaka, da ni bila naročena izdelava podrobnostnega urbanističnega načrta takrat, ko je bila naročena študija o kraškem območju.

Zaradi tolikšnega zavlačevanja se je začelo muditi in je izdelana študija dajala možnost, da se gradnja vsaj deloma sprost. Študija namreč podaja točno sliko naselij, njihovega zgodovinskega, arhitektonskega, higijenskega in drugega obseja. Zato bi bilo mogoče že sedaj opredeliti obseg posameznih naselij, ali kakor se strokovno temu reče, določiti njihov perimenter in izdelati nove gradbene normative.

Taka rešitev seveda ne rešuje celotnega vprašanja, ker je treba določiti tudi bodoči naravni razvoj naselij in ustrezne normative ki bi bili bolj ohlapni, kakor v zgodovinskem središču naselij, v katerem je treba upoštevati njihove značilnosti. Končno bi bilo treba izdelati načrt o nadaljnjem razvoju posameznih naselij in celotnega področja.

Upravičeno se vprašujemo, zakaj se vse to stvari tako dolgo vlečejo in rešujejo s polzevo počasnostjo, ali točneje, sploh ne rešujejo. Ne razumljivo je, zakaj ni bil doslej na podlagi omenjenih študij, ki je bila izdelana že pred pol leta, izdelan podrobnejši načrt pred nekaj meseci, izdelan temeljitiji načrt, s čimer bi bil rešen vsaj prvi del celotnega vprašanja.

Upravičeno zastavljamo tudi vprašanje sodelovanja občanov. O perimetraciji, novih normativih, o študiji in o vseh teh vprašanih so bili občani doslej obveščeni izključno iz slovenskega tiska, ki je zavedi posvetil vso potrebno pozornost. Iz uradnih virov niso izvedeli ničesar, nihče ni o ničemer obvestil konzultat v Vzhodni in Zahodni Kras, ki sta za to vprašanje pristojni. In prav v tem je ena izmed najbolj bolečih točk, saj je treba prizadetim ljudem obrazložiti, za kaj gre in tako omogočiti njihovo sodelovanje.

Nazadnje moramo poudariti še vprašanje, ki je odločilno, in sicer ali obstaja politična volja, da se zgornje vprašanje reši. Za to potrebna politična volja in moramo žal ponovno ugotovljati, da se ta volja ne uresničuje prav takrat,

kadar gre za Slovence. Lepih besed in obljub je bilo izrečenih že mnogo, storjenega je bilo pa malo. Širijo se govorice, da obstajata dve alternativni omejene rešitve, ki naj bi bili samo časovno omejeni. Prva naj bi bila preprosta ponovitev sedanjega normativa, ki naj bi mu samo dodali neobvezno razlago, s čimer bi celotno zadevo za vedno spravili z dnevnega reda. Poseg župana Spacinija je verjetno to nevarnost odstranil. Še vedno pa ostaja druga alternativa, ki vsebuje dvojno nevarnost: da se vse skupaj ponovno zavleče ne le do jeseni letošnjega leta, temveč za daljšo dobo, in da se uredi le položaj naselij, ne pa celotnega področja s podrobim urbanističnim načrtom.

O Krasu smo slišali že preveč lepih besed, toda storjenega je bilo za sam Kras in za kraškega prebivalca zelo malo. Na Krasu je treba ustvariti take razmere, da bo omogočen naravni razvoj naselij in dejavnosti v okviru samih naselij. To bi moralo biti bistvo načrtovanja in zato je tudi nujen stik in sodelovanje s prizadeti občani. Vsega tega je bilo doslej zelo malo.

BOGO SAMSA

V torek zapade rok za predložitev prijave dohodkov

RIM, 12. — Davčni zavezanci imajo še dva dni časa za predložitev prijave o dohodkih za leto 1974. V torek, 15. julija zapade namreč rok za predložitev prijave dohodkov. Finančno ministrstvo ponovno opozarja davčne zavezance, da v primeru, da ne morejo vložiti prijave dohodkov na pristojnih davčnih uradih zaradi stavke uslužbencev, morajo prijavo vložiti v uradih občine kateri pripadajo, ali pa poslati prijavo dohodkov po pošti.

Davčne prijave ni treba, da predložijo osebe, ki v letu 1974 niso imele nobenih dohodkov, ali pa so imele dohodke, ki so oproščeni davka, oziroma dohodke za katere se davek neposredno pobira že pri izplačevanju. Poleg tega ni treba da predložijo prijave osebe, katerih dohodki od zemlje ali zgradb niso presegli 360.000 lir v lanskem letu, ali pa, če so bile v delovnem odnosu, niso zaslužile več kot 1.200.000 lir.

NA ZASEDANJU OSREDNJEGA VODSTVA REPUBLIKANSKE STRANKE

Oster napad podpredsednika vlade La Malfa na parlament, sindikate in politične stranke

Očita jim, da so glavni krivci sedanje izredno resne gospodarske krize

RIM, 12. — Osrednje vodstvo republikanske stranke je ob zaključku zasedanja sprejelo resolucijo, ki obravnava vprašanje vlade in krajevne uprave ter potrjuje odnos republikancev do komunistične partije. Resolucija glede vlade poudarja, da republikanci nasprotujejo krizi, ker trenutno ne vidijo nobene druge alternative.

V zvezi z odgovornostjo vlade za sedanji resen gospodarski in socialni položaj v državi, pravi resolucija, bo republikanska stranka dala pobudo za skupne ali ločene sestanke med političnimi strankami, delavskimi sindikati, organizacijami delodajalcev in krajevnimi upravami »da se preveri, ali je vsakdo pripravljen prevzeti si odgovornost pri reševanju težav v sedanjem dramatičnem trenutku življenja narodne skupnosti«. Glede odnosov s komunisti republikanci pravijo, da morajo tudi v prihodnosti sloneti na skupnem iskanju globalne rešitve vprašanj zahodne industrijske družbe.

Resolucija je v bistvu odraz položaja tujnika, razprave in predvsem govora, ki ga je imel pred zaključkom zasedanja podpredsednik vlade in predsednik stranke La Malfa, ki je govoril o izredno resnem gospodarskem in finančnem položaju v Italiji ter poudaril, da bi bilo zgrešeno, če

LIZBONA, 12. — Politična kriza, ki že nekaj mesecev pretresa Portugalsko in ki je dosegla v teh dneh vrh z izstopom socialistične stranke iz koalicijske vlade, se iz dneva v dan bolj zapleta. Danes pomeni je svet revolucije, najvišji izvršni organ v državi, posvetil političnemu položaju v državi dolgo sejo, ki se je zaključila šele ob 5. uri zjutraj. Svet je priporočil ministrskemu predsedniku Goncalvesu, naj vzame na znanje izstop socialistov iz vlade in naj čimprej nadomesti njihove ministre z novimi, ki naj bodo hkrati »izkušeni politiki in rodoljubi, zlasti pa naj ne predpostavljajo strankarskih interesov državnih«.

V kratkem sporočilu, ki je bilo objavljeno po koncu seje, svet revolucije ni štel s kritiki socialistov, katerih ravnanje »ne koristi gradnji revolucije na Portugalskem, zlasti pa veča manevrski prostor protirevolucionarnih sil. Znano je namreč, da nasprotniki portugalskega naroda nestrno čakajo, da se nasprotja med strankami ter med ljudstvom dovolj zaostrijo, da bodo lahko udarili z vso silo po revoluciji.« Hkrati pa svet znova potrjuje svoje zaupanje v revolucionarne socialistične aktiviste,

Zaskrbljenost zaradi krize na Portugalskem

PSI in KPI obsodita izigravanje strank in dejansko omejevanje svobode

RIM, 12. — Vse evropske, zlasti pa še italijanske demokratične sile, ki so lani z navdušenjem pozdravile padec fašistične diktature na Portugalskem, zaskrbljeno spremljajo zaostrovanje krize v tej državi in vse globlji razkol med socialisti in komunisti. Tajnik italijanske komunistične partije, ki je včeraj govoril na skupnem zborovanju s tajnikom španske KP Carrilom, se je v svojem govoru dotaknil portugalskega vprašanja in znova obsodil ravnanje gibanja obojestranskih sil ter portugalskih komunistov. Zadnji ukrepi, ki so jih sprejeli — je poudaril Berlinguer — objektivno omejujejo svobodo, z onemogočanjem strank pa obenem sibi ljudsko sodelovanje, ki je edino jamstvo za demokratični razvoj ter za obrambo proti reakcionarnemu rovarjenju.

Podobne misli je v uvodniku, ki bo objavljen v jutrišnji številki strankinega glasila »Avanti« izrazil tudi podtajnik PSI Craxi. Po njegovem mnenju je ustanovitev ljudskih odborov le poskus, da se pospeši »naravna smrt« strank o kateri govori general De Carvalho, kar pa bi vodilo naravnost v diktaturo. PSI zato poziva vse italijanske demokratične sile, naj podprejo boj portugalskih socialistov za svobodo.

ki bodo zagotovo podprli portugalsko revolucijo.

Kot rečeno se kriza na portugalskem zapleta iz dneva v dan in položaj je že tako napet, da je svet revolucije sklenil objaviti pripravnost stanje vojske. Ukrep — kot s.j. pojasnili v vojaških krogih — je preventivnega značaja in ima namen onemogočiti vsakršno morebitno potezo reakcije, obenem pa preprečiti, da se politična nasprotja ne zaostrijo do skrajne meje in izbrulnejo v medsebojno nasilno obračunavanje.

Socialisti so — po besedah svojega glasnika — predvidevali, da bo vojska nekaj ukrenila, proglasitev pripravljenosti pa jih je vsekakor presenetila. »Ni nam znano — je poudaril socialistični glasniki — da bi se pripravljalo nekaj take resnega.«

Po snočnem zasedanju sveta revolucije je ministrski predsednik Goncalves takoj začel pogajanja za sestavo nove, po vrsti že pete začasne revolucionarne vlade. Tako politični komentatorji tolmačijo ločene sestanke, ki jih je premier imel z ministrstvom brez listine Alvarom Cunhalom (komunist) in Pereirom De Mourom (demokratično gibanje) ter ministrom za socialna vprašanja Sa' Borgesom (socialdemokrat). Vprašanje nove vlade koalicijske bo vsekakor težko rešljivo pred sredo, ko bo predsednik republike Costa Gomes sporočil socialdemokratskemu vodstvu, do kakšne mere je gibanje oboroženih sil pripravljeno zadošiti njegovim zahtevam. Kot je poudaril Berlinguer s časnikarji tajnik stranke Emidio Guerreiro je na včerajšnjem sestanku s predsednikom države zahteval obljubo, da ustavodajna skupščina ne bo razpuščena, takojšnje ukrepe za gospodarstvo, rešitev »krize oblasti« in svobodne volitve v sindikatih ter krajevnih ustanovah, v katerih naj bi doslej prevladovali komunisti.

Kriza je tudi sprožila še ostrejšo polemiko med strankami, zlasti socialisti in komunisti, ki se želijo obdelujejo z vsemi mogočimi argumenti. Tako je danes vodstvo komunistične stranke v svoji resoluciji obtožilo socialiste, da je sedanji položaj sad njihovega protirevolucionarnega delovanja v državi.

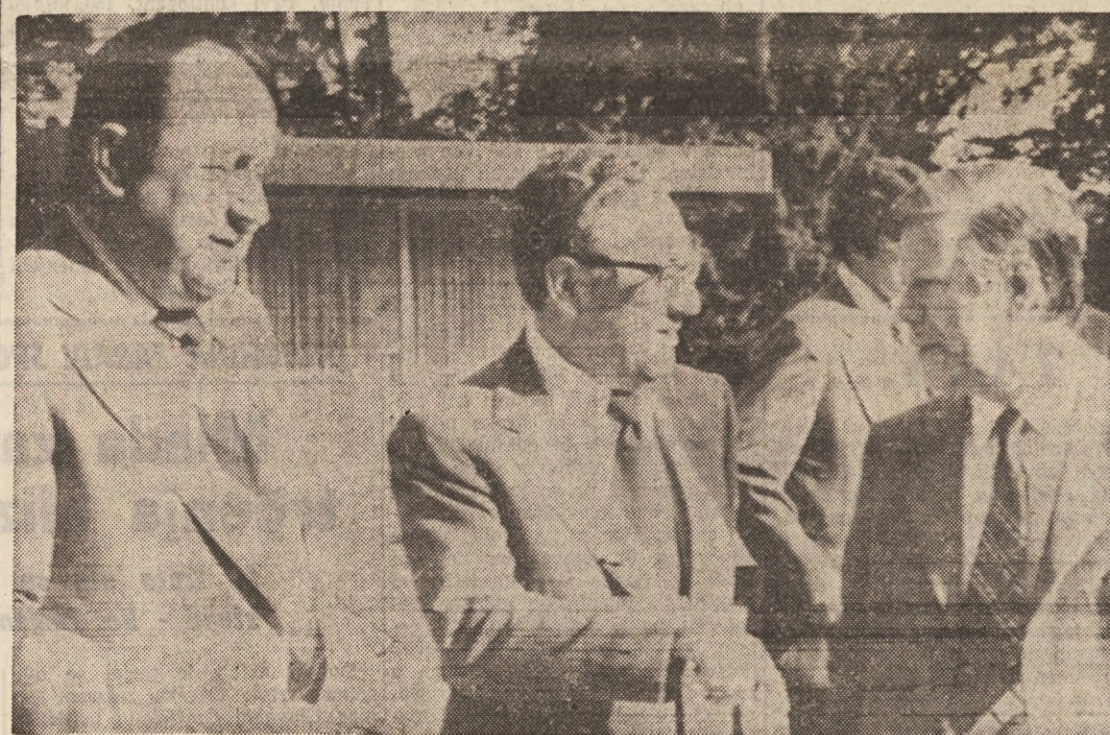
žavnem in v mednarodnem merilu. Po mnenju komunistov naj bi bil cilj socialistov »polarizacija reakcionarnih sil, razkol gibanja oboroženih sil in sestava koalicijske vlade z desničarskimi silami.«

Komunisti poudarjajo, da je po njihovem mnenju edino možna sestava vlada, ki naj »dosledno stopa po poti revolucionarnega razvoja Portugalske in ki naj se izkaže z enotnim nastopom.« V isti sapi tudi zavračajo obtožbe socialistov, da se hočejo polastiti vse oblasti.

Socialisti pa s svoje strani poudarjajo, da je proglasitev pripravnosti stanja v vojski le poskus ustraševanja ljudstva, ker oborožene sile nimajo nadzorstva nad narodom. Socialistični tajnik Soares pa je kljub vsemu izrazil upanje, da se spor ne bo zaostrijo do take mere, da bi prisilil ljudstvo k uporabi proti sedanji revoluciji. Dodal je, da socialistična stranka mora biti v vladi, ker so ji volivci izkazali zaupanje v tako veliki meri.

TEŽAVNA POGAJANJA ZA REŠEVANJE KRIZE NA BLIŽNJEM VZHODU

Nobenega stvarnega napredka po včerajšnjem srečanju med Kissingerjem in Rabinom v ZRN

BONN, 12. — Ameriški državni tajnik Kissinger se je danes v okviru svojega obiska v zahodnonemški prestolnici sestal z izraelskim premierom Rabinom, ki je na uradnem obisku v ZRN. O rezultatih dolgega pogovora med državnikom, ki je trajal dve uri dlje kot predvideno, ni bilo mogoče zvedeti veliko, prevladuje pa vsekakor mnenje, da ni obrodil velikih sadov. Tako Kissinger kot Rabin sta v pogovoru s časnikarji poudarila, da je razgovor potekal v prijateljskem vzdušju, vprašanje pa je, če so bile vse sporne točke o postopnem mirolnem reševanju bližnjevzhodnega vprašanja zgledne. Državni tajnik ZDA je namignil na nekaj napredka, vendar je dodal, da so sedaj pogajanja v veliki meri odvisna od dobre volje zainteresiranih držav. Rabin pa je s svoje strani dodal, da vsi spori niso še posani.

Po mnenju političnih komentatorjev je Kissinger v glavnem poslušal sogovorniku nekatere nejasne točke ameriškega načrta za postopno reševanje krize na Blaznjem vzhodu. Prav zaradi tega naj bi bil današnji sestanek prehodnega značaja, ki ni zaostriil nasprotij med Izraelom in ZDA, ni pa postavil temeljev za hitra in stvarna pogajanja, ki si jih je želel Washington. Glavna ovira je neprozno stališče izraelskega generalstaba, ki se boji, da bi z izgubo pomembnih strateških točk Egipt zahteval nazaj.

Pred sestankom z Rabinom se je ameriški državni tajnik sestal z zahodnonemskim kanclerjem Schmidtom in z zunanjim ministrom Genschrom, s katerima je razpravljal o vprašanjih obojestranskega interesa ter o mednarodnem položaju s podudarkom na krizi na Blaznjem vzhodu in evropski konferenci o miru in varnosti.

Na sliki: Kissinger (v sredi) z zahodnonemskim kanclerjem Schmidtom (desno) in zunanjim ministrom Genschrom (levo).

da ne govorimo o izkušnjah Be-nečanov od 1866. Vendar je bilo jasno, da ni bilo razloga za pesimizem, že zaradi tega ne, ker smo si zagotovili določeno prisotnost in ker smo vedeli, da bo ta prisotnost kvalificirana in kolikor mogoče dobro pripravljena.

Iz nekakega ozko trenutnega in propagandnega zornega kota smo nismo želeli ostati praznih rok in smo tik pred konferenco poudarjali, da ene bi bilo opravičljivo niti smotno, če konferenca ne bi dala odločilnega sunka k reševanju naših bistvenih problemov». Vsekakor pa smo pripomnili, da bi bilo »neodpuščljivo, če bi« po vsem tem, t.j. po konferenci, »zavladal mrak, če ne bodo torej sledila dejanja«.

Ko se je konferenca slavnostno zaključila in so se njeni prireditelji in udeleženci umaknili z odra, je bilo o rezultatih konference povedano:

»Konferenca ne bo mogla dolgo ostati brez rezultatov, čeprav se danes čutijo nekateri koraki nazaj, ko so prišli do izraza v odgovoru zunanega ministra A. Mora (»aj A. Moro se ni bil ministrski predsednik, op. ur.) predsedniku pokrajine M. Zanettiju. Vendar so konkretni rezultati odvisni predvsem od politične volje vodilnih italijanskih krogov. Pomembno bi bilo institucionaliziranje pripravljalega odbora na delni ravni. Konferenca bi se morala na podlagi obilnega gradiva, ki ga imamo na razpolago, nadaljevati v vsakdanji akciji, kar smo v nekaterih komentarjih in stališčih pred konferenco predvidevali, da bo moralo pravo konferenčno gradivo služiti političnim in drugim silam, da konkretne postopajo na pozajalno mizo vseh oblastnih instancah slovenske zahteve, ki čakajo na rešitev«.

Dejansko se je v tem letu po konferenci zgodilo le naslednje:

Četrtega septembra lani se je ponovno sestal pripravljajli odbor konference, jo pozitivno ocenil in sprejel nekatere sklepe, med katere nedvomno spada odločitev, da bo izdal konferenčno gradivo in izdal nekakšen občasen informacijski vestnik o problemih manjšin. Za ostale sklepe naj bi se pripravljali odbor sestal zadnje dni septembra in odločil obliko lastne preureditve, ki naj bi predvsem zagotavljala institucionalizacijo, t.j. stalno dejavnost v predvidevanju drugih prireditelj. Nekateri člani pripravljalega odbora zamačajo na obilnem sklicanju, na objavo gradiva, ki bi ga morali pripraviti vsi člani odbora, in na izid manjšinskega vestnika.

KAREL ŠIŠKOVIČ

(Nadaljevanje na 3. strani)

Še vedno težave pri določitvi dneva konference v Helsinkih

ŽENEVA, 12. — Tudi danes se še niso dogovorili o datumu začetka zaključne faze konference o evropski varnosti in sodelovanju v Helsinkih. Ko se je zdelo, da so se že vsi pogajalci strinjali s 30. julijem, je predstavnik Malte začel novo vprašanje, ki je povzročilo nadaljnji zastoj ženevske konference. Malta zahteva, da se pred konferenco v Helsinkih začnejo pogajanja za zmanjšanje oboroženih sil navznoter v Sredozemlju, se pravi za zmanjšanje vojaške moči ameriške in sovjetske vojne mornarice. Malteški delegat je dejal, da ne bodo odobrili datuma začetka konference v Helsinkih, če ne bo ta predlog osvojen. Znano je, da morajo biti na pripravljani konferenci v Ženevi vsi predlogi soglasno sprejeti, če hočejo biti veljavni.

Politični opazovalci v Ženevi domnevajo, da je to trmoglavost stališče Malte v korist nekaterim evropskim državam, ki jim ne ugađajo nekateri do sedaj sprejeti sklepi, zlasti v pogledu vojaških manevrov in o uveljavitvi sprejetih dokumentov. Zato se bo koordinacijski odbor v Ženevi ponovno sestal in v ponedeljek skušal premostiti to zadnjo oviro.

Od danes neodvisno otočje Sao Tome in Principe

SAO TOME, 12. — Po Gvineji Bissau, Mozambiku in Kapverdskih otokih, je Portugalska danes priznala neodvisnost otočju Sao Tome in Principe, majhnemu arhipelagu v Gvinejskem zalivu, ki je bil znan le kot letalsko oporišče, preko katerega je zahodni svet pošiljal vojaško pomoč od padnikov Biafre.

Skupna površina arhipelaga meri nekaj manj kot tisoč kvadratnih km, na katerih živi 80 tisoč ljudi.

DANES

Politični položaj na Portugalskem se zapleta: po socialistih tudi socialdemokratska stranka grozi z izstopom iz vladne koalicije, če ne bo gibanje oboroženih sil sprejelo njenih zahtev o demokratizaciji, takojšnjih ukrepov v podporo gospodarstvu in svobodnih volitvah v sindikate ter krajevne ustanove. Svet revolucije, ki se je po izbruhu krize takoj sestal in proučil položaj, je pozval medtem ministrskega predsednika Goncalvesa, naj nadomesti socialistične ministre z drugimi, ki bodo dobri politiki in hkrati izrazili rodoljubi in ki ne predpostavljajo strankarskih koristi državnim.

Včeraj sta se v Bonnu sestala ameriški državni tajnik Kissinger in izraelski premier Rabin, da bi razpravljala o reševanju krize na Blaznjem vzhodu in o drugem prehodnem sporazumu med Kairom in Tel Avivom. Srečanje ni obrodilo pričakovanih rezultatov in je bilo prehodnega značaja. Napredek na pogajanjih bo odvisen v veliki meri odvisen od dobre volje neposredno zainteresiranih držav.

Predsednik republikanske stranke in podpredsednik vlade La Malfa je včeraj v govoru, ki ga je imel na zasedanju osrednjega vodstva svoje stranke zvrnil glavno krivdo za sedanji hud položaj v Italiji na parlament, delavske sindikate, delodajalce in krajevne uprave, zlasti pa še na politične stranke, če da niso nudili vladi iskrene in stvarne podpore. Zelo ostro je napadel sindikalne organizacije in očital delavcem, da premalo delajo in preveč stavkajo.

TA IN PRIHODNI TEDEEN VOLITVE ŽUPANOV IN PREDSEDNIKA POKRAJINE

NAČELOMA DOGOVORJENE KOALICIJE NA OBČINAH IN TRŽAŠKI POKRAJINI

Občinska seja v Nabrežini predvidoma 22. julija - Na pokrajini enobarvni odbor

Vse kaže, da bo v prihodnjih dveh tednih dokončno rešeno vprašanje vseh občinskih in pokrajinskih odpora tržške pokrajine. V preteklem tednu so izvolili župana v Miljah, v kratkem bodo izvolili nove župane v Dolini, Repentabu in Zgoniku. Za vse te izvolitve ni nobenih težav, saj je bila že na volitvah ustvarjena trdna napredna večina, kasneje pa so bili podpisani in o-dobreni politični sporazumi med krajevnimi činitelji KPI in PSI.

SS proti zavlačevanju vprašanja urbanistične rešitve kraških vasi

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je na svoji sobotni izredni seji obravnaval najnovejšo izjavo tržškega župana Spacčinja o urbanistični rešitvi kraških vasi in je v tej zvezi izrazil svoje nasprotovanje vsakemu za-čevanju o reševanju tega, za kraško prebivalstvo, tako važnega vprašanja. Zahteva, da se takoj preide k posvetovanju s krajevnimi konzultanti z obvezo dokončne rešitve vprašanja.

Nadaljevanje razstave vin v Nabrežini in terana v Repnu

Danes se bosta nadaljevali razstavi vin v Nabrežini in v Repnu. V Nabrežini bodo lahko ljubitelji vina pogledali pridelke domačih vinogradnikov. Pri tem imajo veliko izbiri, saj je na razstavi kar 12 vzorcev belega in 12 vzorcev črnega vina. Dopolnilne se bo sestala strokovna komisija, ki bo ocenila vina. Izide bodo objavili zvečer po tradicionalni tomboli. Sledil bo ples na novem brjariju.

V Repnu je bila šagra terana in pršuta že prejšnji teden. Zaradi slabega vremena pa so se organizatorji odločili, da bodo nadaljevali s praznikom tudi danes.

KONČAL SE JE FESTIVAL ZNANSTVENE FANTASTIKE

Zlati asteroid so podelili ameriškemu filmu «IV. faza»

Nagrada za najboljšo vlogo Belgijcu Van Ulsenu

Zadnji večer filmskega festivala znanstvene fantastike je razočaral občinstvo. Zazdalo se je, kakor da so, sicer marljivi in prizadevni organizatorji, segli globoko v koš in pobrali za ostanki. Popravnemu poročevalcu po gledanju tek filmov ne preostane nič drugega, kakor da se zapre v samostansko celico in premišljuje o tem, kaj naj bi bila znanstvena fantastika. Vrti filmski ustvarjalci imajo zvrhane mošnje denarja, manjka pa jim fantazije.

Zahodnonemški igrači dolgometaž-nik «Genij» (režiser Rainer Erler) vna pokusili pridelke domačih vinogradnikov. Pri tem imajo veliko izbiri, saj je na razstavi kar 12 vzorcev belega in 12 vzorcev črnega vina. Dopolnilne se bo sestala strokovna komisija, ki bo ocenila vina. Izide bodo objavili zvečer po tradicionalni tomboli. Sledil bo ples na novem brjariju.

V Repnu je bila šagra terana in pršuta že prejšnji teden. Zaradi slabega vremena pa so se organizatorji odločili, da bodo nadaljevali s praznikom tudi danes.

ŠD «Polet» na Opčinah

Velik uspeh sinočnje kotalkarske revije

Športno društvo «Polet» je sinoči predloilo na ploščadi Prosvetnega doma na Opčinah prvo od treh za-porednih zaključnih kotalkarskih re-vij. Pred številnimi gledalci, ki so zasedli prostore okrog ploščadi, je nastopilo nekaj nad 50 kotalkarjev od najmlajših do tistih, ki zasedajo tako v pokrajinskem, kot v dežel-nem merilu, prva in ostala najvišja mesta.

Prostor nam žal ne dopušta, da bi že danes podrobneje naštevali ime-na vseh nastopajočih, kar bi brez dvoma zaslužili. Povemo naj le, da so bile vse točke izvedene s prese-netljivo izveženostjo, nekatere, zla-sti večjih tehničevalcev, pa tudi z bogatimi tehničnimi znanjem in po-trebno gracioznostjo. Od množičnih nastopov so prav gotovo najbolj u-gajali španski ples, dunajski valček in zaključna ruska romanca, v ka-teri sta svoje vrhunske sposobnosti znova potrdila Pavel Sedmak in Zdenka Horvatina, pa tudi «tržaška kopalka» brata Sedmak sta povsem prepričala s svojim komičnim na-stopom.

Na koncu sinočnje revije so starši nastopajočih nagradili prizadevne trenere Petra Breca ter gđc. Duj-movič in Morano Sosič za njihov trud, mladi izvajalci pa so poželi navdušen in tudi zaslužen aplavz vseh prisotnih.

Revijo bodo ponovili še danes in jutri, obakrat z začetkom ob 21. uri.

Kino

MIRAMARSKI PARK - LUCI IN ZVO. KI - Predstavi: ob 21.30 «Der Kai-sertraum von Miramar» (v nem-sčini); ob 22.45 «Cesarski sen v Mi-ramaru» (v italijanskem); Ponedeljek: ob 21.30 «Maximilian of Mexico an emperor's tragedy» (v angleščini); ob 22.45 «Cesarski sen v Miramaru» (v italijanskem).

CIRKUS TISOČ IN ENE NOCI Liane, Nanda in Rinalda ORFEI - Nase-lje sv. Sergija - Danes 2 pred-stavi: ob 17. in 21.45. Tel. 827363. Izreden uspeh.

Ariston 21.30 «Frankenstein junior». Grattacelle 16.00 «La guardia bian-ca». Ljudmila Saveljeva in Aleksej Batalov. Barvni film.

Excelsior XIII. mednarodni festival znanstvenofantastičnih filmov.

Nazionale 16.00 «Il conte di Monte-cristo». Richard Chamberlain, Tre-vor Howard, Louis Jourdan in To-ny Curtis. Barvni film.

Finice 16.00 «Bonnie and Clyde». Warren Beatty in Faye Dunaway. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Eden 15.30 «Io, due figlie e tre va-ligie». Louis De Funes. Barvni film.

Ritz 15.30 «Il giorno della vendetta». Kirk Douglas, Anthony Quinn. Barv-ni film.

Aurora 16.00 «Squadra speciale». Barvni film.

Capitol 16.00 «La svergognata». Barv-ni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Cristallo 16.00 «Big Boss», kriminalka. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Impero 16.30 «Amore mio non farmi-male». Walter Chiari, Luciano Sal-ce. Barvni film. Prepovedano mla-dini pod 14. letom.

Filodrammatico 15.00 «Quindici anni, l'età della malizia». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.00 «Il gatto a nove co-de». C. Spaak, Karel Malden. Barv-ni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ideale 15.00 «Joe e Margherita». K. Karradine in Tom Skerritt. Barvni film.

Vittorio Veneto 15.30 «Incontro d'a-more». Laura Antonelli, Umberto Orsini. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Abbazia 15.00 «I figli di Zanna Bian-ca». Peter Fabian in G. Bianchi. Barvni film.

Astra Zaprt zaradi počitnic.

Radio Zaprt zaradi počitnic.

Mignon 14.30 «Il padrino di Hong Kong». Barvni film.

Izleti

SPDT priredi 20. julija avtobusni izlet v Bovec, Treto, Vrste, z vpo-pom na Mojstrovko. Vpisovanje v UL Geppa - uradi ZSSDI - v do-poldanskih urah do 15. t.m.

Razna obvestila

Skupina bivših tržških aktivistov javlja udeležencem izleta na Urh in Begunje, da lahko slike izleta na-ročijo v Tržški knjigarni - Trst, UL sv. Franciška 20.

Zveza partizanov z Opčin obvešča, da bo imela odprt kiosk v Prosvet-nem domu danes, 13. in jutri, 14. julija, ob priliki kotalkarske revije. Odprta bo tudi razstava NOB.

Slovensko dobrodelno društvo v Tr-stu obvešča, da se prične vpisovanje deklic v kolonijo v Nabrežini jutri, 14. julija. Za določitev številke otro-ka naj se starši, ali osebno ali te-lefonsko (štev. 36275), čimprej zgl-a-sijo. Urad bo posloval v UL Machia-velli 22 do petka, 18. julija, od 10.30 do 12. ure.

Mali oglasi

AUTOSALONE TRIESTE - CARLI VIRGILIO - 126 73, 127 74, 128 70, 74, 1500 C 66, 124 coupé 5 m 68, 850 coupé 70, A 112 74, Citroen 1000 75, Fulvia coupé 67, 125 68, Opel 1000 tsm, 70 in drugih 20 avtomo-bilov vseh vrst na ogled v UL Giu-lia 10 in UL Cologne 7.

«CITROEN» - mehanična delavnica Cavalli, uridi drugih avtomobilov v UL Rittmayer 4/a.

VSA ZAVAROVANJA - nezgodno - življenjsko - požar - avto in osta-la vama nudu SVAB C. AGENCIJA GENERALI Opčine, UL Salici 1, tel. 211-489.

MIGLIORE: dobava in polaganje mo-quetta, plastike in parketov, stru-ženje in lakiranje parketov ter razna popravila, ogled vzorcev v delavnici Opčine, Proskeška 41. Cene zmerne. Telefon: 21 29 70 in 77 49 42.

OBRABLJENE zlate predmete vseh vrst odkupujemo po najugodnejši kotaciji. Za gram računamo do 3.000 lir, v odvisnosti od vrste. DARVIL, Trst Trg sv. Antona 4, prvo nadstropje.

Ob tragici smrti prijatelja Branka izreka molitve iz Brega globoko so-žalje prizadeti družini.

Uslužbenici občine Dolina izrekajo iskreno sožalje družini tragično pre-minulega kolega

BRANKA ŠTRAJNA

TRAGIČNA SMRT 20-LETNEGA BRANKA ŠTRAJNA

Z motorjem silovito trčil v ograjo nadvoza pri Domju in se hudo ranil

Nesrečni mladenič je dve uri po nesreči podlegel poškodbam

V petek zvečer se je 20-letni Bran-ko Štrajni iz Doline mudil s prijate-lji na prazniku športnega društva Domjo pri Domju, ko so prve kap-lje dežja najvlele skorajšnji naliv. Sedel je na svoj motor znamke «ka-wasaki» 500 i in odbrzel, da bi se pred dežjem prišel domov v Dolino. Toda kruta usoda mu ni bila mila; preve-lika hitrost in že mokro cestišče sta botrovala nesreči. Nesrečnega Bran-

ka je zaneslo v obcestno ograjo nad-voza, ki pelje od Domja k tovarni Velikih motorjev, od koder se je od-bil spet na cestišče in se z motor-jem vrtel kotil po cesti skoraj sto-metrov daleč, dokler ni obeležal hudo ranjen, medtem ko je motor neslo še naprej po cesti. Mimoidoci in bli-žnji stanovalci so takoj poklicali rešilni avto in policijo, ki pa niso mo-gli storiti več ničesar, ker so bile poškodbe prehude. Dve uri kasneje (nesreča se je pripetila nekaj pred eno uro) je Branko preminil v trž-ški bolnišnici.

Tragična vesi je zelo prizadela Do-linčane in vso mladino iz Brega, saj so komaj minili trije meseci, odkar je v podobni nesreči preminil devet-naestletni Adrian Lovrina, prav ta-ko iz Doline. Težki davek modernih civilizacij in trenutni modi težkih motorjev je tako tragično posegel v že redke vrste dolinskih fantov. Prav bi bilo, da bi vsi tisti, ki jih veseli motorizacija, nad tem premislili, ker so težke nesreče s smrtnimi posledicami zlasti v Bregu mnogo pre-pogostje v sorazmerju s številom pre-bivalstva. Drug za drugim umirajo na asfaltu mladi fantje in dekleta, velikokrat iz nepazljivosti ali preve-like gotovosti nad svojo sposobnostjo.

Pokojni Branko Štrajni je bil sin težkega partizanskega invalida Josi-pa, ki je pred leti umrl zaradi po-škodb, ki jih je dobil v vojni, do-kočkal je srednjo šolo v Dolini, na-ker se je zaposlil najprej kot me-hanik, saj ga je ta stroka najbolj pritegovala in je že od mladih nog brzel po vasi z različnimi vozili. Pred osmimi meseci pa se je zaposlil na občini Dolina kot delavec v smeta-rski službi, kjer so ga cenili, ker je bil vreden in delaven ter dobrega značaja. Branko je vrsto let igral nogomet v mladinskih ekipah Brega, nato pa je aktivnost opustil, če-prav je bil perspektiven in dober nogometaš. Zlasti je bil aktiven v rodni Dolini, kjer se je vsako leto potrudil in sodeloval pri domači «Ma-jenci», ki jo prireja mladina.

Tragična usoda je tako pretregla življenjsko nit fantu, ravno ko je kazalo, da se bo s stalno službo tu-di sam značajo ustalil, v vrstah mladine iz Brega pa je nastala po-novna vrzel, ki daje misliti.

● V Naselju sv. Sergija so optili 8. julija poletni občinski vrtec, ki

deluje vsak dan od 7.15 do 17.30. V vrtcu lahko pošiljajo svoje otroke (v starosti od 3 do 6 let) družine, ki so na seznamu podjetij industrijs-ke cone. Ta podjetja so se v pre-teklih dneh sporazumela z občinsko upravo za odprtje poletnega otroške-ga vrta.

Uvozna kontingenta za meso in živino

Oddelek za zunanjo trgovino pri vladnem komisaratu sporoča, da sta tukajšnjim podjetjem v skladu z do-ločili jugoslovanske - italijanskega sporazuma o krajevnih izmenjavah na razpolago nova uvozna kontin-genta. Prvi kontingent, 150 milijon-ov, se nanaša na sveže, zamrznjeno in globoko zamrznjeno meso. Drugi pa zajema uvoz 6 tisoč glav živine, katero pa morajo za-klati v klavnicah tržškega pod-ročja.

Za udeležbo pri razdeljevanju kon-tingentov morajo zainteresirana pod-jetja predložiti pisмено prošnjo in to najkasneje do 26. julija. Obšir-nejša pojasnila daje že omenjeni od-delek (UL Carducci 20).

TRAGEDIJA ZARADI SPOLZKE CESTE

Mlada zakonca žrtvi trčenja blizu Senožec

Iz Trsta sta se peljala proti Po-stojni - Več ranjencev v drugih avtih

Spolzki asfalt je terjal še dve smrtni žrtvi: tržška zakonca ge-olog Giovanni Giuffrè in učiteljica Gianna Furlani por. Giuffrè stara 33 oz. 28 let stanujoča v UL Res-man 1. Malo po 8. uri sta se pe-ljala s fiatom 500 proti Postojni. Ne-kaj kilometrov pred senožskim kri-žiščem je iz razlogov, ki jih še u-gotavljajo koprski preiskovalni sod-nik ob sodelovanju divaške milice, v njun avto silovito trčil zagrebški avto, ki je menda zdrsil na mo-glekem asfaltu. Trčenje je bilo res

strahotno in le nekaj sekund po-zneje je v razbitine avtov trčil tu-di tretji avtomobil vrste mercedes. Tržška zakonca sta bila na me-stu mrtva, v ostalih vozilih pa je bilo več ranjenih. Potnike zagreb-škega audija so odpeljali v izolsko bolnišnico, medtem ko se je pot-nik mercedesa, 16-letni ameriški dr-žavljan Robert E. Kunsman, ki z očetom živi v Trstu, zatekel v trž-ško bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje zaradi udarcev v gla-vo v oddelku za nujne posege.

uradnica Annamaria Berni, delavec Pietro Vico Ludovico in trg. pomoč-nica Claudia Cerveni, elektrikar Giuseppe Kramar in bolničarka Ro-setta Urbus, uradnik Ivo Adami in uradnica Bruna Bozetto, slašči-car Bruno Gei in uradnica Serena Katalan.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)
Dokt. Gmeiner, UL Giulia 14; Man-zoni, Largo Sonnino 4; Al Cedro (INAM) Trg Oberdan 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)
All'Angelo d'oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, UL Belgiojosa 4; Ai due Luc-ci, UL Giustiniana 44.

LEKARNE V OKOLICI
Bolljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Proseke: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-396; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Zavljje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

LOTERIJA
BARI 81 43 1 44 67
CAGLIARI 46 58 86 32 5
FIRENCE 43 90 53 64 37
GENOVA 43 69 59 45 80
MILAN 30 3 62 82 69
NEAPELJ 39 67 25 76 30
PALERMO 76 36 12 34 64
RIM 59 87 15 79 17
TURIN 41 60 16 62 27
BENETKE 39 63 90 5 84

ENALOTTO
2 X X X 1 X 2 X X X 2
KVOTE: 12 točk - 6.784.000; 11 točk - 192.000; 10 točk - 18.700 lir.

DRUGE VESTI NA OSMI STRANI

POROKA PA TAKA...

Kam lahko pripelje šovinizem, in kakšne znajo biti posledice, nas res-no opozarja incident, do katerega je prišlo včeraj v farni cerkvi v tržškem predmestju - v Slednjem - in to med poroko. Niso nasto-pili fašisti in skvadrasti, ampak sam ženina, ki je tako, na skrajno iz-členjen in žaljiv način pokazal svoje pravo lice ter šovinistično miselnost. Da bi se nekaj takega zgodilo, ni-mo še nikoli slišali, skoraj ne bi verjeli, da je res. Vsekakor pa je ta dogodek resno sčarilo slovenskim staršem in dekletom, tudi zaradi tega, ker se v mnogih mešanih za-konih večkrat dogaja, da mora slo-venska žena zatajiti scma sebe in svojo narodno pripadnost, kar potem zelo negativno vpliva na vzgojo otrok.

Nacionalno ne nasprotujemo me-šanim zakonom, saj je zakon prostovoljna izbira in dogovor za skupno življenje na podlagi medsebojnega spoštovanja - ljubezni. Vendar tu pa tam izvem za primere, kako mo-ž - Italijan - prepove ženi, da bi brala slovenske časopise, da bi otroka vpisali v slovensko šolo (kjer bi se naučil slovensčine in italijanskine) itd. Zaradi ljubeča mi-ru, ali ne dovolj trdnega značaja, žena popusti in se polagoma potuj-či ter pomaga potujčevati svoje o-troke. Mešanih zakonov, (slovenska nevesta, italijanski ženin) pa je vedno več, zlasti v predmestju in na podeželju.

Da se povrnemo k tej razgibani poroki. V cerkvi je bilo vse pri-pravljeno za slavnostno poroko: pev-ski zbor, violina itd. Prišli so ženi-in in nevesta, priči, svojci in svat-je ter radovedni domačini. Duho-vnik je začel maševati, tedaj pa se oglasil ženin in protestira, da ne želi slovenske maše. Vsi so bili pre-senečeni. Pevec in violinist so odšli, slavnostna poroka s peto mašo je odpadla. Potem sta se slovenska ne-vesta in italijanski ženin poročila... brez slovenske besede, petja in vio-line.

Ženinu želimo, da bi ga kaj kmalu srečala pamet.

OBVESTILI ACEGAT

V Rocolu nafta v vodi

Prekinitev dobave električnega toka v Križu

Občinsko podjetje ACEGAT obve-šča prebivalce ulic Revoltella, S. Pasquale in Beda naj se v prihod-njih dneh ne poslužujejo vode za pitje, ker so zasledili v vodi nafte

Včeraj - danes

Angela Fratepietro, uradnik Giuliana Doz in gospodinja Marielana Frat-tini, elektromehanik Diego Lazzar in frizerka Sonja Tauer, načrtovalec Umberto Dori in uradnica Fiorenza Kreiza, uradnik Claudio Urizzi in gospodinja Patrizia Manna, uradnik Giuseppe Giardina in uradnica Ti-ziana Simonetti, tehn. uradnik Cor-rado Deste in učiteljica Maria Co-terle, uradnik Giovanni Comuzzi in gospodinja Daniela Velussi Man-fredini, geometer Gianfranco Be-nedetti in risarka Gabriella Rebe-schini, tehn. uradnik Massimo Al-berti in uradnica Doriana Zaro, u-radnik Paolo Cacciatori in uradnica Nevena Radovcic, računovodja Claudio Genzo in delavka Marina

Furlani, delavec Marino Moratto in uradnica Emanuela Deconi, točaj Walter Triccone in trg. pomočnica Margherita Nesich, elektrikar Eligio Marassi in gospodinja Ida Breccia-rola, železniški asistent Edoardo Spangher in trg. pomočnica Fran-ca Spazzali, elektrikar Eligio Ba-bich in trg. pomočnica Ada Roma-ni, upokojenec Ervino Crini in go-spodinja Ester Lina Grandis, trgo-vec Sigismondo Semeraro in urad-nica Maria Frida Sorgarello, urad-nice Mario Secchi in gospodinja An-namaria Tugliach, mehanik Mario Boso in gospodinja Eleonora Ma-ko-vic, strugar Claudio Coronica in blagajničarka Laura Cosma, indus-trij, izvedenec Augusto Amato in so-c. asistentka Paola Del Pin, učitelj Aurelio Meli i uradnica Clara De Vecchi, univ. študent Pietro Lofru-mento in univ. študentka Vittoria Cesareo, uradnik Renzo Fonda in uradnica Marisa Ferraris, uradnik Luciano Reini in študentka Maria Grazia Marinelli, trgovec Fabio Lanci in trg. pomočnica Marina Franca Covicach, delavec Vincenzo Tauer in otroška nevalnika Nata-schia Smotlak, uradnik dr. Gian-franco de Palo in uradnica Boon-rueng Watanavanich, železničar Claudio Loganes in uradnica Elvira Raimondi, uradnik Fabia Cobau in trg. pomočnica Loredana Gioch, trg. pomočnica Emanuele Tosques in trg. pomočnica Christine Maria Wieder-stein, delavec Mauro Debernardi in

IZLETI Z AURORO

Od 10. do 17. avgusta počitnice v novem hotelu «DIAMANT» v Poreču. Cena 69.000 lir.

Od 13. do 17. avgusta izlet v Kranjsko goro (z avtobusom). Ce-na 36.000 lir z bivanjem v hotelu «Prisanci» in 42.000 lir v hotelu «Larix».

Od 13. do 17. avgusta avtobusni izlet po Sloveniji (Ljubljana, Bled, Celje, Rogaska slatina, Maribor, Ptuj) Cena 39.000 lir.

Vpisovanje pri potovalnem uradu AURORA v UL Cicerone štev. 4. telefon 60261.

IZLETI Z AURORO

Tragična usoda nam je vzela našega dragega

BRANKA ŠTRAJNA

Pogreb bo jutri, 14. julija, ob 15.30 iz mrtvašnice glavne bol-nišnice v cerkvi v Dolini.

Dolina, 13. julija 1975

IZLETI Z AURORO

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat in nono

KAREL SAVI

Pogreb bo jutri, 14. julija, ob 16.30 iz mrtvašnice splošne bol-nišnice, ob 17. uri v Križu, nato na domače pokopališče.

Zalujoci: žena, sinovi Gverino, Emil in Alojz z družino, hčerki Malafida in Angela z družinama, sestra Viktorija z mo-žem ter drugi sorodniki.

Sv. Križ, Trst, 13. julija 1975

IZLETI Z AURORO

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so spremili k večnemu počitku našega dragega sina in brata

EGIDIJA PELIZONA

Posebna zahvala darovalcem vencev in cvetja, kriški sekciji ANPI, pevskemu zboru Vesna, tov. Bogatcu za tolažilne besede pri odprtem grobu ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Zalujoci: mama in brat Guido z ženo Marcele.

Sv. Križ, Štivan, 13. julija 1975

IZLETI Z AURORO

Zgodišča občinska uprava obvešča, da bo vpisovanje za šolsko leto 1975-76 od jutri, 14. julija, do pet-ka, 18. t.m., od 9. do 13. ure na sedežih občinskih vrtcev v Zgoni-ku in Gabrovcu. Obveščamo star-še, da morajo v zgoraj omenjenih dneh poskrbeti za vpis tistih otrok, ki so že obiskovali vrtce v šolskem letu 1974-75. Zamudniki se lahko vpišejo najkasneje do 15. sep-tembra. Po tem roku ne bo sprejet več noben otrok v občinski otroški vrtce. Šolsko leto 1975-76 se bo za-čelo 1. septembra 1975.

Ravnateljstvo državnega srednje šole «Simon Gregorčič» v Dolini sporoča, da je čas za vpis za šolsko leto 1975-76 do vključno 25. julija. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

IZLETI Z AURORO

Žena Nada, sinček Dejan, mama Danica in Franc.

Prosek, 13. julija 1975

ZDRAVKO VERŠA

ob 2. obletnici Tvoje tragične smrti se Te spominjamo

žena Nada, sinček Dejan, mama Danica in Franc.

Prosek, 13. julija 1975

Ob prvi obletnici

(Nadaljevanje s 1. strani)

Med tem časom pa je predsednik pokrajine M. Zanetti prejel pismo bivega zunanjega ministra in sedaj ministrskega predsednika A. Mora, ki mu narekuje »previdno previdnost« glede vprašanj slovenske narodnostne skupnosti, in dežela Furlanija - Julijska krajina je prejela opozorilo od tajnika KD A. Fanfanija, naj se ne spušča v zunanje politične pobude, med katere spada, zgleda, tudi konferenca o manjšinah.

Torej o konferenci vodilni ljudje tržaške pokrajine ne govorijo več, čeprav pripravljali odbor še vedno obstaja na papirju, ker ga nihče ni razpustil. Jasno je, da so se nekatere pobudniki konference zadovoljili z ogledanjem besed in obljub, da bi takoj potem obrnili stran, ki je bila za marsikoga neprijetna zaradi prevelike in preveč prisilne prisotnosti manjšin, zlasti pa Slovencev v Italiji in Avstriji.

Vsekakor pa ne gre samo za pričakovanje, da bo pripravljali odbor deloval dalje. Gre predvsem za pričakovanje v zvezi s tem, da je konferenca zaključila nekatere zadeve, kar naj bi spravilo na dnevni red države, dežele, pokrajine in mestnih občin iste zahteve Slovencev, o katerih so se tržaške stranke ustavnega loka tako lepo zedinile na sami konferenci.

Vendar je v tej smeri zavladal popoln mrak, kot je bilo perokso zapisano na sam dan konference. Nasprotno, v tem času so omenogotiči izvajanje dvojezičnega poslovanja v tržaškem pokrajinskem in občinskem svetu in slovenski profesor je bil dvakrat pred sodiščem, ker je zahteval svoje pravice na podlagi dokumenta, ki je omogočil, da se je Italija vrnila v Trst.

Torej stranke ustavnega loka niso storile svoje dolžnosti in niso spoštovala obvez, ki so jo prostovoljno podpisale naporih za doseg pravic, ki izhajajo iz členov 3 in 6 ustave in 3 posebnega statuta Furlanije - Julijske krajine, in o pospešitvi formalno pravnih in praktičnih ukrepov zakonodajnega in upravnega značaja na državni, deželni in krajevni ravni. Torej tudi ta svečana izjava je ostala mrtva črka.

V tem času pa se je začela celotna tih in skoro neopazna »zanemarjena« protiofenziva v zvezi z argumentacijami Slovencev v korist globalne zaštite in v smislu slovenske narodnostne skupnosti kot pravnega, političnega, gospodarskega, socialnega, kulturnega subjekta. Zgodilo se je namreč, da je nekaj revija, ki je vstala od mrtvih, že dvakrat zapored objavila članke, v katerih se skušajo Slovenci prikazati kot ljudje, ki niso realisti, ker preveč zahtevajo v trenutku, ko se bje ob to vspeslobo demokratizacijo države in nje-nih institucij, in kot ljudje, ki užijajo nekatere nesporno zapisane pravice v solstvu, v nekaterih po-deželskih občinah, pri pisanju i-men itd., t.j. pri nekaterih drob-ni-ticah, ki jih je na pritisk sloven-skega in italijanskega revolu-cio-narnega gibanja morala priznati takoj po vojni anglo-ameriška vo-jaska uprava in jih je — višek do-brohotnosti! — delno potrdila ita-lijanska uprava ob svoji vrnitvi v Trst. Torej — ne glede na dejstvo, da se skuša vsa zadeva omejiti na tržaško okolico, ne da bi se u-poštevali problemi Benčije in Go-riške — naj bi bili Slovenci zado-voljni s tem, kar imajo, in naj po-trpežljivo čakajo še nekaj deset-letij, dokler... ne izginejo pod če-dalje večjim objektivnim pritiskom večne specifične teže na vseh področjih življenja.

Mednarodna konferenca o manjšinah je torej bila ena izmed to-liko bitk, ki so jih Slovenci v teh krajih bojevali za svoje pravice. Bila je pozitivna, ker je internacio-nalizirala naš položaj, bila pa je negativna glede na konkretne re-zultate, ki jih še sploh ni. Vendar še je čas, da se zadeva popravi: naj se pripravljali odbor oživi, naj se institucionalizira na dežel-ni ravni s predstavniki Goriške in Benčije, naj objavi gradivo in vestnike, naj pripravi druga spe-cializirana srečanja. Predvsem pa naj v zvezi s vsedravnimi politič-nimi v svoje roke gradivo s konfe-rence in svoje lastne izjave, naj jih preučijo in naj pripravijo »pa-kele« ukrepov, ki naj končno rešijo sedanja pereča slovenska vpraša-nja. Odnos sil v Italiji je danes tak, da je to mogoče. Le tako bo konferenca postala učinkovita. V nasprotnem primeru je bila le: pa prilika, da smo se srečali: te-daj in morda nikdar več...

Po petkovem sprejemu pri Slo-venski kulturno gospodarski zvezi in pri našem dnevniku so bili vče-raj člani Kluba slovenskih študen-tov na Dunaju, ki se v teh dneh mudijo na tridnevnom obisku v na-šem mestu, gosti Slovenskega raz-i-skovalnega inštituta. V Gregorče-vi dvorani so imeli koroški visoko-šolci zanimivo in koristno sreča-nje z inštitutom, ki je bil tudi po-budnik tega obiska.

Desetčlansko skupino koroških vi-škošolcev je najprej pozdravil pred-sednik SLORI prof. Aljoša Volčič, nakar je imel ravnatelj dr. Karel Šiškovič obširno in informativno po-ročilo o splošnem značaju inštitu-ta. Ravnatelj je orisal historiat te ustanove, ki ima za sabo komaj ne-kaj več kot leto dni obstoja ter je nakazal vsebino dela in dosežene rezultate. Spregovoril je o števil-nih težavah, izmed katerih velja o-mentiti predvsem dejstvo, da de-želne oblasti, ki bi morale med dru-gih tudi nuditi finančno podporo, ki jo uživajo podobni inštituti, ne pri-znavajo naše ustanove. Šiškovič je posebno poudaril družbeno vlogo, ki jo ima SLORI in je nato podrobno prikazal glavne dejavnosti. To plat njegovega poročila sta dopolnila taj-nik Sergij Lipovec in sodelavec Pa-vel Stranj, ki sta v glavnem prika-zala delovanje na področju solstva.

Sledila je razgibana debata o ra-znovrstnih problemih inštituta, pred-vsem pa so prišle v poštev možno-sti razvoja nadaljnjih stikov. V tem smislu velja omeniti konkreten pred-log za ustanovitve koordinacijske-ga odbora raziskovalnega inštitu-ta in Kluba slovenskih študentov dunajske univerze, ki bi moral se-veda skrbeti za skupne pobude. Po-leg tega je dr. Šiškovič v imenu u-pravnega odbora povabil predstavi-ništvu koroških mladincev na po-svet o solstvu, ki bo septembra le-tos. Koroški visokošolci so med dru-gimi sprožili vprašanje ustanovitve podobnega inštituta v Avstriji in ob tem je dr. Vladimir Vremec, član upravnega odbora SLORI, nani-zal nekaj zanimivih predlogov.

Po kosilu v dolinski Zadrugi gostilni so koroške goste pozdravili deželni svetovalec KPI in dosednji dolinski župan Dušan Lovriha, de-želni svetovalec SS dr. Drago Šte-ja in predsednik SLORI prof. A-ljoša Volčič. V glavnem so vsi trije izrazili iskreno podporo naše manj-sine bojem koroških Slovencev za narodnostne pravice ter so poudča-li pomembnost takih srečanj.

V popoldanskih urah so se du-najski visokošolcem pridružili člani komisije za mladino in sport pri SKGZ, ki so koroške rojake po-spremlili na vinsko razstavo v Na-brežino. Danes je na sporedu sreča-nje o skunnih stikih.

V petek zvečer je SKGZ za avstrijs-ke študente priredila večerjo v Zgoniku, po kateri je navzoče po-zdravil ravnatelj SLORI dr. Karel Šiškovič. Nato pa so o prizadevan-jih slovenske narodnostne skupno-sti za doseg narodnostnih pravic in predvsem o enotnem nastopanju spregovorili posl. Albin Škerk (KPI), dr. Aleš Lokar (Slovenska skup-nost), dr. Pavel Colja (PSI) in predsednik SKGZ Boris Race. Od-govoril je predsednik kluba koro-ških študentov Mirko Boročnik, ki je poudčrtal zanimivost izkušnj Slo-vencev v Italiji tudi za sedanji tež-ki boj koroških Slovencev.

23. IN 24. SEPTEMBRA V FJESI

Srečanje bivših internirancev

V Fjesi pri Piranu bo 23. in 24. septembra srečanje bivših internirancev in internirank iz Rawensbrucka. Srečanje organizira Zveza združen borcev NOB Slovenije. Za hrano in prenočišče ne bodo udeleženci imeli nobenih stroškov, sami pa bodo morali poskrbeti za prihod in povratek.

Prijavitu se je treba do 30. julija. Za tržaško pokrajino sprejemajo pri-jave na sedežu Vsestranskega zdru-ženja deportirancev ANED — Ulica Crispi 3 (tel. 730-306) vsak dan, ra-zen sobote, od 10 do 12 ure, ob ponedeljkih, sredah in petkih pa tu di od 17. do 19. ure.

Kmečki tabor je na vidiku

Do sedaj je dež neusmiljen pre-ganjal obiskovalce in povzročal or-

OBISK VISOKOŠOLCEV V TRSTU

Plodno srečanje koroških študentov s predstavniki SLORI

Predlog o ustanovitvi koordinacijskega od-bora kluba in inštituta za skupne pobude

Ana Marks vd. Korošec slavila sedemdesetletnico

men naj se javijo v pisarni Kmeč-ke zveze — Ul. Cicerone, 8/B, prit-ličje med uradnimi urami (od 8. do 14., ob četrtkih od 8. do 12. in od 15. do 18. ure). S seboj naj prinesejo dvolastniško knjižico ter številke parcel. Poleg osebnih podatkov je namreč treba navesti v prošnjo šte-vilko parcele, na kateri nameravajo sekati, katastrsko občino, pod katero parcela spada ter površino parcele in količino drv. Prošnje bomo spre-jemali do konca julija.

OSMICE

Damjan Zerjal, Boljunc štev. 21, je odprl osmico, kjer toči pristno belo in črno vino.

Ladi Rebula — Repnič 2, toči črno in belo vino.

V Lonjerju št. 244 (pri Gušerje-vih), toči Mirka Čok pristno belo in črno vino.

Razstave

V sredo, 16. julija, ob 18. uri bo v tržaški občinski galeriji odpru raz-stavo svojih del naš znan tržaški likovnik Jože Cesar, ki bo v tem orednjem tržaškem razstavišču raz-stavljal do 27. julija.

V umetniški galeriji »Il Mandra-chio« v Miljah razstavlja svoja naj-novejša dela slovenski slikar DEME-TRIJE CEJ. Razstava bo odprta vsak dan do 27. julija od 8.30 do 13. in od 14.30 do 20. ure. Ob nedeljah od 11. do 13. ure.

PISMA UREDNIŠTVU

Ure-inštvu Primorskega dnevnika

Corriere della sera in drugi ita-lijanski časopisi so objavili v več-rajšnji in današnji številki vest o odličnem uspehu, ki ga je dosegel slovenski dirigent Uroš Lajovic pri mednarodni nagradi Guido Cantelli v Milanu (druga nagrada ex aequo). Včeraj in danes sem zaman iskal obvestilo o tem v ljubljanskem Delu in tržaškem Primorskem dnevniku. Ponoven dokaz, kako neobčutljivi so slovenski časniki za probleme slovenske kulture in za uspehe slo-venskih kulturnikov. Lajovicu nav-dušeno čestitam in mu izražam so-lidarnost ob krivčnem molku slo-venskega tiska.

Trst, 10. julija 1975 Pavle Merku

Kar se nas tiče ne gre za »ne-občutljivost slovenskih časnikov« za probleme in za uspehe sloven-skih kulturnikov, temveč gre za neobčutljivost tistih kulturnih usta-

Važno obvestilo Kmečke zveze dvolastnikom

Kmečka zveza opozarja dvolastni-ke, ki nameravajo sekati drva na jugoslovanskem področju, naj vpra-šavsko predložijo prošnje. V ta na-

Darovi in prispevki

V spomin na pok. Franca Pertota daruje Zveza antifašističnih žena — sekcija Devin - Nabrežina 15.000 lir za godbeno društvo Nabrežina in 15 tisoč lir za PD Igo Gruden.

Ob osmi obletnici smrti moža Iva-na Rustje in ob drugi obletnici smr-ti nečaka Zdravka Verše daruje Al-bina Rustja 5.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk s Proseka - Kontovela.

V isti namen darujeta Egidio in Li-dia Castellani 10.000 lir.

Družina Rafael in Mila Perko da-ruje 5.000 lir za popravilo prosvet-ne doma na Opčinah.

Ob drugi obletnici smrti Zdravka Verše in v spomin na Alojza Veršo darujeta Emil in Danica Regent 4.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kon-tovela.

V počastitev spomina pok. dr. A-gneletta ob 15. obletnici njegove smr-ti daruje družina 15.000 lir za Slo-vensko dobrodelno društvo.

Ob 2. obletnici smrti nepozabnega Zdravkota darujejo žena Nada s si-nom Dejanom, mama Danica in Fran-cek 30.000 lir za Kulturni dom Pro-sek - Kontovela.

Za SD Kontovel darujeta Avgust Gruden 3.000 lir in Mario Matjašič (Barkovlje) 5.000 lir.

Za TPPZ darujejo: Rudolf Mikeš 10.000, Lucijan Padovan 3.000, Luci-

ENTE OSPEDALIERO REGIONALE DEŽELNA BOLNIŠKA USTANOVA OSPEDALI RIUNTI DI TRIESTE TRŽAŠKE ZDRUŽENE BOLNIŠNICE

iščejo

po poprejšnji kratki izbiri

LABORATORIJSKE TEHNIKE (tecnici di laboratorio)

Pogoji:

— starost: najnižja 18 let, najvišja 35, z izjemo zakonskih zvišanj;

— šolska izobrazba: dokončan III. razred nižje srednje šole ter spricevalo kemijskega analitika državnega strokovnega zavoda ali spricevalo uspešno opravljenega enoletnega te-čaja za specializacijo pri neki bolnišnični ustanovi z mi-nistrskim pooblastilom.

Začetna mesečna kosmata plača 221.733 lir z dodatkom more-bitnih družinskih kvot.

Prošnje se lahko vložijo do petka, 25. julija 1975, do 18 ure. Za informacije javiti se na personalnem oddelku v Ul. Stupa-rich št. 1, III. nadstropje, soba št. 55, sleherni dan med 11. in 12. ter med 17. in 18. uro razen ob sobotah.

DEVETDESET LET IVANE BUCNEVE

Kadar beležimo razne dogodke iz naših krajev, nam je najbolj pri-jetno zabeležiti kako slavye znanca ali prijatelja. Posebno je prijetno zabeležiti, da je kak naš človek do-čkal visoko starost še zdrav, čil, dobro razpoložen. Ena takih je Iva-na »Bucneva«, kot ji pravijo v Bor-štu in v vsem Bregu.

Slavljenka Ivana Južna »Buc-ne-va«, vdova Čač se je rodila 10. ju-lija 1885 v Borštu. Do danes je do-živela in preživela svoj velik v pre-težni meri žalosten roman. Že pri treh letih je postala sirota, ker ji je umrla mati. Ko je odložila ljudskošolske knjige in zvezke, je morala prijeti za delo na kmetiji. Ko je bila stara 25 let, se je omoži-la z Ivanom Čačem z Jezera, ka-mor se je preselila in nadaljevala težko življenje na kmetiji. V zaku-no so se ji rodili trije otroci, ki jih je vse preživela.

V prvi vojni je moral mož Ivan k vojakom. Poslali so ga v Karpate, od koder se ni vrnil. Za-to je morala mati Ivana hraniti vso družino. Poleg dela na kmetiji je morala opravljati še gospodinsko delo in nositi mleko in kak pridelek v mesto.

Leta 1935 ji je v cvetu mladosti umrla v 23. letu starosti hčerka Olga. Že prej, v času prve vojne ji je umrl najstarejši, prvi sin. S smr-tjo hčerke ji je ostal le sin Cvetko.

V času borbe je mati Ivana po-magala z vsem, kar je premogla. Njena žrtev v NOB pa je bila o-gromna. 13. aprila 1944, ko je za-pustil in odšel v partizane še edini sin Cvetko, ki pa je že junija iste-ga leta padel v boju z Nemci nekje v Kočevskem Rogu.

Čeprav je bilo njeno življenje trdo in so se smrti v njeni hiši tak re-koč vrstile druga za drugo, je današnja slavljenka vse prenesla z vedrim razpoloženjem in se ob pri-ložnostih tudi razveselila. Sedaj ži-vi pri nečaku Antonu Petarosu v Borštu. Vsa družina skrbi za teto Ivano tako, kot bi bila njihova mati. Čeprav je 90 let lepa starost, se Ivana kar dobro počuti. Zanima se za vse, kar se dogaja doma, v okoli-ci in po svetu. Najdemo jo skoraj pri vseh prireditvah in rada pomaga tudi pri kakem lažjem delu doma. Na predvečer njenega jubilejnega rojstnega dne ji je prišlo v goste veliko prijateljev, ki so ji prinesli veliko cvetja in daril. Tudi godba z Brega je po končanem koncertu v Borštu prišla pred njen dom in ji zaigrala več veselih in nekažno pod-klonico. Zaigrali so ji tudi valček in mati Ivana se je zavrla.

Čestitkam sorodnikov, prijateljev in vseh vaščanov se zvesti čitatelji našega dnevnika pridružujemo tudi mi, ki ji želimo še dolgo let zdrav-lja in zadovoljstva, da bi v prijetnem razpoloženju šla preko sto let.

Mario Magajna

Danes praznujeta 50-letnico poroke STEFANIJA in ANTON SEVER

Iz srca jima čestitajo in že-lijo še mnogo let zdravlja in veselja

Marina, Franko, Miranda in Marino

KMEČKA IN OBRTNIŠKA POSOJILNICA V NABREŽINI

Tel. 200186

■ sprejema hranilne vloge in

■ nudi posojila po ugodnih obrestnih merah

NUDI VSE BANČNE USLUGE

Urnik: 8.30 — 12.30

16.00 — 17.00

Ob sobotah zaprt

UGLEDNA ELEKTRONSKA INDUSTRIJA Z MEDNARODNIM TRŽIŠČEM IŠČE ZA SVOJ SEDEŽ V TRSTU

RISARJE

PODROČJE DELA:

- Risanje električnih shem in sestavov
- Risanje tiskanih vezi
- Risanje mehanskih sestavnih delov

KAJ NUDIMO:

- Solidno plačo
- Možnost napredovanja, odvisno od prizadevanja

KAJ ZAHTevamo:

- Poznavanje omenjenih področij dela
- Samostojnost
- Sposobnost sodelovanja v skupini

Izkušnje, pridobljene v podobnih industrijah, bodo preferenčni faktor za sprejem na delo

Cenjene ponudbe pošljite na P. P. 454 — TRST

Na novo odprt velik salon pohištva

EDI MOBILI

UL. G. DI VITTORIO, 12/1

T R S T — TEL. 813301

Vse za sodobno opremo ter stilno pohištvo - Izbrani artikli - DOBRE CENE

SERVIS IN GARANCIJA OD KVALIFICIRANEGA OSEBJA

Odkup rabljenega pohištva po godnih cenah

NOVA ESCORT 900 FORD

nuova concessionaria ulica caboto, 24 trst izložba ulica s. francesco 11

kako si razložimo TOLIKŠEN USPEH?

najhna kubatura motorja zmerna poraba goriva omejeno razvrednotenje poenostavljeno vzdrževanje

in CENA od 1.624.000 LIR brez I.V.A.

studio: gigi salvador

OB VPISOVANJU V SREDNJE ŠOLE

Dosedanji podatki o vpisu v slovenske šole kažejo, da bomo beležili tudi letos uspeh

Pet odstotkov več vpisanih v slovenske osnovne šole na Goriškem

V teh dneh poteka na tajišnih slovenskih srednjih šol v Gorici vpisovanje, ki se bo zaključilo 25. julija. V glavnem so se v štiri slovenske srednje šole v našem mestu vpisali vsi dijaki, ki so jih obiskovali že lani, v prve razrede posameznih šol pa se vpisuje precej novih dijakov. Seveda bomo lahko o rezultatih vpisa poročali šele po zaključku istega in točneje šele ob začetku šolskega leta, kajti zakon dopušča še vedno zamudnike.

Zaključila pa se je, že ob koncu prejšnjega meseca, prva faza vpisa v slovenske ljudske šole. Starši so namreč imeli možnost vpisati otroke v prve razrede teh šol, v nadaljevalne razrede pa je bil vpis avtomatičen, seveda, če niso starši imeli drugih želja. Tudi tu imajo starši zamudnik možnost vpisati otroke v šolo do začetka šolskega leta, t.j. do 1. oktobra. Prav tako imajo vsi tisti starši, ki so svoje otroke vpisali v italijansko šolo, možnost prepisati jih v slovensko šolo. To velja zlasti za mesto, kajti na podeželju se v glavnem to ne dogaja.

Ze po teh prvih, nepopolnih podatkih, je rezultat vpisa v slovenske osnovne šole na Goriškem pozitiven. V vseh šolah goriškega in doberdobskega okrožja se je doslej vpisalo 557 učencev, v lanskem šolskem letu je bilo vseh vpisanih 525, v predlanskem pa 503. To pomeni, da je sedaj beležimo v primerjavi z lanskim šolskim letom pet odstotkov porasta, možno pa je, da bo ta številka 1. oktobra še nekoliko večja.

Uspehe beležimo na nekaterih šolah, v nekaterih primerih pa beležimo nazadovanje, ki ga je treba tolmačiti na različne načine.

Poglejmo najprej pozitivne rezultate. Največje uspehe so doslej zabeležili na šolah v Ulici Randaccio v Gorici, v Sovodnjah, v Pevni in v Rupi. V Ulici Randaccio se je doslej vpisalo 58 otrok, t.j. kar devet več kot v lanskem šolskem letu. Vpis gre seveda v korist prvega razreda, kjer je letos zelo veliko število vpisanih, skoro dvajset, kar je prvič v vseh letih od 1947 dalje na tej šoli. To pomeni, da ima otroški vrtec zelo veliko vlogo pri usmerjanju pošiljanja otrok v slovensko šolo.

Prav tako imajo precej več vpisanih otrok v Sovodnjah: kar 60 namreko lanih 49. V primerjavi z drugimi kraji je bilo v prejšnjih letih v sovodenjski šoli malo otrok. Letos se je položaj občutno popravil. Prav tako beležimo letos uspeh v Pevni. To je nadaljevanje že lanskega pozitivnega uspeha vpisa v prvi razred tamkajšnje šole. Zeleni so dosegli rekord z 28 vpisanimi, letos pa so to še presegli in nad vsa pričakovanja vpisali do sedaj kar 34 učencev. To še bolj potrjuje zahtevo, ki so jo na pristojno šolsko oblast poslali starši, učitelji, didaktični ravnatelji, okoljski šolski svet in sindikat slovenske šole, po tretji učni moči. Ze v lanskem šolskem letu sta imeli učitelji z večrazrednim poukom in tolikšnim številom učencev precej težav. Porast od lanih 33 na letošnjih 39 otrok beležimo tudi v Rupi.

Manj otrok pa imamo v šoli na Vrhu. Tu je letos samo 17 otrok, lani pa jih je bilo 20. Spominjamo se, kako so na tej šoli imeli pred nekaj leti okrog 30 otrok. Ti obiskujejo sedaj srednje šole v Gorici, manj otrok imajo tudi v skupni šoli za Jamlje in Dol. Lani so jih imeli 41, letos pa jih je samo 35. Prav tako je v šolstvu, kjer se je število znižalo od lanih 63 na letošnje 57. Ni kaj ni razveseljeval padec v Podgori, kjer se je število učencev na slovenski šoli znižalo od lanih 24 na letošnjih 22. Prepričani smo, da obstajajo v Podgori in tudi v sosednjem Ločniku velike možnosti in da bi bila v teh poletnih mesecih napredka vseh podgorških društev in drugih činitev, da s skupno akcijo preprečijo marsikatero očeta in mater, da vpiše čisto svojega otroka v slovensko šolo. Tu imajo že od lanskega leta tri učne moči, letos poleti bo pravilno šolsko poslopje, ki služi tako slovenski kot italijanski šoli. Podgora je vprašanje zase, kjer je treba šolsko vprašanje preučiti po sebi.

V ostalih šolah pa je bilo z vpisom v redu. V Ulici Croce v Gorici imajo enako kot lani, 96 vpisanih. Podobno je v Štandrežu, kjer je tako kot lani 56 vpisanih. V Števerjanu so število vpisanih povečali za dva (od lanih 42 na 44). Tudi na Plešivem imajo letos enega učenca več (4 namesto 3). Enega manj pa imajo v Škrleju (od 2 na 1). V Dobrodo imajo letos 77 vpisanih, enega več kot lani.

Poglavje zase po Plešivu, Škrleju, in kar se tiče otrok z Laškega, tudi Dobrodo. Ze nekaj let pošiljajo nekateri starši iz Ronk in Tržiča svoje otroke v šolo v Dobrodo. Tudi letos je pet staršev zadelo, kar je prvič v vseh letih od 1947 dalje na tej šoli. To pomeni, da ima otroški vrtec zelo veliko vlogo pri usmerjanju pošiljanja otrok v slovensko šolo.

Prav tako imajo precej več vpisanih otrok v Sovodnjah: kar 60 namreko lanih 49. V primerjavi z drugimi kraji je bilo v prejšnjih letih v sovodenjski šoli malo otrok. Letos se je položaj občutno popravil. Prav tako beležimo letos uspeh v Pevni. To je nadaljevanje že lanskega pozitivnega uspeha vpisa v prvi razred tamkajšnje šole. Zeleni so dosegli rekord z 28 vpisanimi, letos pa so to še presegli in nad vsa pričakovanja vpisali do sedaj kar 34 učencev. To še bolj potrjuje zahtevo, ki so jo na pristojno šolsko oblast poslali starši, učitelji, didaktični ravnatelji, okoljski šolski svet in sindikat slovenske šole, po tretji učni moči. Ze v lanskem šolskem letu sta imeli učitelji z večrazrednim poukom in tolikšnim številom učencev precej težav. Porast od lanih 33 na letošnjih 39 otrok beležimo tudi v Rupi.

Manj otrok pa imamo v šoli na Vrhu. Tu je letos samo 17 otrok, lani pa jih je bilo 20. Spominjamo se, kako so na tej šoli imeli pred nekaj leti okrog 30 otrok. Ti obiskujejo sedaj srednje šole v Gorici, manj otrok imajo tudi v skupni šoli za Jamlje in Dol. Lani so jih imeli 41, letos pa jih je samo 35. Prav tako je v šolstvu, kjer se je število znižalo od lanih 63 na letošnje 57. Ni kaj ni razveseljeval padec v Podgori, kjer se je število učencev na slovenski šoli znižalo od lanih 24 na letošnjih 22. Prepričani smo, da obstajajo v Podgori in tudi v sosednjem Ločniku velike možnosti in da bi bila v teh poletnih mesecih napredka vseh podgorških društev in drugih činitev, da s skupno akcijo preprečijo marsikatero očeta in mater, da vpiše čisto svojega otroka v slovensko šolo. Tu imajo že od lanskega leta tri učne moči, letos poleti bo pravilno šolsko poslopje, ki služi tako slovenski kot italijanski šoli. Podgora je vprašanje zase, kjer je treba šolsko vprašanje preučiti po sebi.

V ostalih šolah pa je bilo z vpisom v redu. V Ulici Croce v Gorici imajo enako kot lani, 96 vpisanih. Podobno je v Štandrežu, kjer je tako kot lani 56 vpisanih. V Števerjanu so število vpisanih povečali za dva (od lanih 42 na 44). Tudi na Plešivem imajo letos enega učenca več (4 namesto 3). Enega manj pa imajo v Škrleju (od 2 na 1). V Dobrodo imajo letos 77 vpisanih, enega več kot lani.

Poglavje zase po Plešivu, Škrleju, in kar se tiče otrok z Laškega, tudi Dobrodo. Ze nekaj let pošiljajo nekateri starši iz Ronk in Tržiča svoje otroke v šolo v Dobrodo. Tudi letos je pet staršev zadelo, kar je prvič v vseh letih od 1947 dalje na tej šoli. To pomeni, da ima otroški vrtec zelo veliko vlogo pri usmerjanju pošiljanja otrok v slovensko šolo.

Med najhušjo vročino

Nevihtha ohladila ozračje na Goriškem

V noči od petka na soboto je naš kraj spet zajel deževni val. Pojavil se je s silno nevihto, ki so jo spremljali bliski in gromi. Nevihta je povzročila tudi hud naiv, vendar toča, ki je ponekod padala, ni napravila škode. Ta je nastala kvečjemu zaradi vetra, ki je lomil veje.

V Brdih nevihta ni napravila škode. Tako so nam povedali na Jazbinah in v Števerjanu, kamor smo telefonirali, da bi izvedeli za morebitne njene posledice. Tudi po drugih krajih goriške okolice ni bilo škode, pač pa je dež blagodejno vplival na posevke. Ni treba posebej poudarjati, da so ga bili veseli vsi, ki se ukvarjajo z vrtnarstvom, ker jim ni treba zalivati.

Nenaden vdor hladnega zraka iz višinskega jedra je povzročil občutno ohlajenje ter predstavlja pravo olajšanje zlasti po petkovih vročinah. Tisti dan so namreč namerili 32 stopinj, neprijetno počutje pa je še povečal visok odstotek vlage v zraku.

V PETEK ZVEČER OB UDELEŽBI VELIKEGA ŠTEVILA LJUDI

Folklorna skupina Kočo Racin iz Skopja je bila na Vrhu deležna toplega sprejema

Prireditev je bila na pobudo p.d. «Danica» in SPZ - Danes na Vrhu, v priredbi borčevske organizacije, proslava 30-letnice osvoboditve

Občinstvo med nastopom makedonske folklorne skupine na Vrhu

V petek zvečer je gostovala na Vrhu folklorna skupina «Kočo Racin» iz Skopja. Makodanci, ki so nato odstopovali v Nico v Francijo, so se tako odzvali vabilu SPZ, naj obiščejo zamejske Slovence v Italiji. V četrtek zvečer so se ustavili v prosvetnem domu na Opčinah, naslednji dan pa so plesali na Vrhu pri Sovodnjah. Plesalce in spremljevalce je najprej pozdravil prof. Venceslav Devetak, ki jim je v imenu PD «Danica» in domače borčevske zveze, zaželel dobrodošlico ter izrazil zadovoljstvo prirediteljev in prisotnih, ki so si obisk želeli in ga nestrno pričakovali. Nato je v imenu SPZ pozdravil goste njen predsednik Saverij Rožič. «Prišli ste v deželo, kjer živimo Slovenci že stoletja, se bo drugim dejal Rožič, et si se moramo še vedno boriti za naš obstoj in za naše narodne pravice. Predstavnik slovenske manjšine so nekateri obiskali Makodanci. Naše vezi segajo do skrajnega juga naše dežele, do Bitole. Vaš obisk nam je poseben drag, ker vemo, da ste bili tudi vi zatirani in da ste si skupno z drugimi narodi Jugoslavije izbojevali svobodo. Zato nesite naš pozdrav», je zaključil podpredsednik SPZ, «eseemu bratskemu makedonskemu narodu, ki nam je, kljub veliki zemljepisni razdalji stal vedno ob strani». Saverij Rožič je pozdrav prečital tudi v makedonščini.

Zgornji so se nato na brjar plesali in plesale v lepih makedonskih narodnih nošah. Številnemu občinstvu, ki je prišlo na Vrhu iz cele Goriške in Laškega, so pokazali več sklepov makedonskih, albanskih, srbskih in drugih slovanskih plesov. Vmes pa so nastopale pečke, ki so zapele nekaj narodnih makedonskih pesmi. Celoten program je potekal ob spremljavi narodne in umetne krajinske glasbe. Občinstvo je s pozornostjo spremljalo izvajalce in jih večkrat nagajalo s ploskanjem še pred koncem sklepa. Ob zaključku je predstavnik domačega društva «Danica» poklonil zastopniku folklorne skupine Kočo Racin šop rdečih nageljnov. Slednji se je v imenu celotnega ansambla zahvalil prirediteljem. Slovenski prosvetni zvezi in prisotnemu občinstvu za pozornost in lep sprejem.

Na Vrhu se je po nastopu ljudsko rajanje nadaljevalo. Ob spremembi ansambla «Mejaši» se je ples nadaljeval dokler ni nenadna nevihta razgnala vseh domov. Danes se bo praznik na Vrhu zaključil s proslavo 30-letnice zmage nad fašizmom. Praznovanje se bo pričelo okrog 19 ure. Poleg priložnostnih govorov bosta nastopila tudi instrumentalni kvintet iz Nove Gorice in moški zbor «Kras» iz Opatjega sela.

O makedonskih plesalcih se nekaj besed. Iz Gorice, kjer so prenočili, so odstopovali v Nico, kjer bodo sodelovali na mednarodnem festivalu folklorne, odtod se bodo vrnili v Italijo, kjer bodo nastopili prihodnji teden v Centi, na tradicionalnem folklornem festivalu «Europa src» nato pa gredo še v bližino Rima. Sele nato, proti koncu meseca, se bodo vrnili domov v Jugoslavijo.

● V Tržiču nameravajo zapreti tovarno CILFIT, v kateri izdelujejo volnene blazine. V tovarni je običajno zaposlenih 25 žensk.

V Krmini je te dni krajevni festival socialistične lista Avanti. Drevo ob 19. uri bo govoril poslanec Loris Fortuna. Zvečer bo zabavni spored. Festival je v Burgu San Giovanni.

● Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 20. julija, družinski izlet z avtobusom v Ljubljano, na Bled in na Pokljuko. Vpisovanje na sedež društva, Ul. Malta 2, tel. 2495.

Ko sta Avstrija in Madžarska izvedeli za dovoljenje, ki ga je Italija izstavila za uvoz jugoslovanskega mesa po krajevnem sporazumu, sta se pojavili kot kandidati za uvoz njihovega blaga in sta prišli na vrsto.

● V DVORANI «ANTON GREGORČIČ»

V TOREK V ŠTANDREŽU RAJONSKA SKUPŠČINA

Govorili bodo o odtujanju štandreške zemlje za gradnjo industrijskih obratov

Na skupščini, ki jo sklicuje štandreška rajonska konzulta v torek, 15. julija, ob 21. uri v dvorani «Anton Gregorčič» (zgradba župnijskega rekreatorskega) bodo razpravljali o koristih štandreških lastnikov zemlje, ki so oskudovani z izgradnjo novih obratov v industrijski coni. Na tej skupščini bodo z javno razpravo, kateri bodo prisostvovali predstavniki konzorcija za industrijsko cono ter občinske uprave, skušali opredeliti stališče štandreške skupnosti do izgradnje industrijskih obratov ter predvsem zagotoviti spoštovanje koristi lastnikov zemlje. Vse doslej je je namreč dogajalo, da zemljiške lastnike niso nikoli vprašali za mnenje, tako da se nikoli niso mogli pojaviti kot skupnost in da tudi niso uspeli učinkovito zaščititi svojih pravic. Na skupščini bodo prisotni predstavniki konzorcija industrijske cone

stojnim uradom sporočili tudi svoj čeno, ki je nekoliko nižja od jugoslovanske.

Možnost pocenitve mesa je bila tudi predmet razprave v občinski komisiji za cene, kjer so občinski predstavniki vprašali predstavnike mesarjev, če bi bilo to mogoče. Ker je to namreč finančno ministrstvo postavilo carinsko dovoljenje za uvoz jugoslovanskega mesa iz Jugoslavije, ki ga je omogočilo uvoziti ministrstvo za kmetijstvo. Gre za uvoz preostale količine kontingenta 20.000 stotov mesa, kot je bilo dogovorjeno med pristojnimi uradi dveh sosednjih držav. V prvi polovici tega leta so goriški uvozniki mesa (pretežno so to mesarji, ki so združeni v nekaj združenj) uvozili 6 tisoč stotov mesa, tako da je preostalo še 14 tisoč stotov v skupni vrednosti 1,5 milijarde lir.

Ko sta Avstrija in Madžarska izvedeli za dovoljenje, ki ga je Italija izstavila za uvoz jugoslovanskega mesa po krajevnem sporazumu, sta se pojavili kot kandidati za uvoz njihovega blaga in sta prišli na vrsto.

● V Tržiču nameravajo zapreti tovarno CILFIT, v kateri izdelujejo volnene blazine. V tovarni je običajno zaposlenih 25 žensk.

V Krmini je te dni krajevni festival socialistične lista Avanti. Drevo ob 19. uri bo govoril poslanec Loris Fortuna. Zvečer bo zabavni spored. Festival je v Burgu San Giovanni.

● Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 20. julija, družinski izlet z avtobusom v Ljubljano, na Bled in na Pokljuko. Vpisovanje na sedež društva, Ul. Malta 2, tel. 2495.

Ko sta Avstrija in Madžarska izvedeli za dovoljenje, ki ga je Italija izstavila za uvoz jugoslovanskega mesa po krajevnem sporazumu, sta se pojavili kot kandidati za uvoz njihovega blaga in sta prišli na vrsto.

● V DVORANI «ANTON GREGORČIČ»

V TOREK V ŠTANDREŽU RAJONSKA SKUPŠČINA

Govorili bodo o odtujanju štandreške zemlje za gradnjo industrijskih obratov

Na skupščini, ki jo sklicuje štandreška rajonska konzulta v torek, 15. julija, ob 21. uri v dvorani «Anton Gregorčič» (zgradba župnijskega rekreatorskega) bodo razpravljali o koristih štandreških lastnikov zemlje, ki so oskudovani z izgradnjo novih obratov v industrijski coni. Na tej skupščini bodo z javno razpravo, kateri bodo prisostvovali predstavniki konzorcija za industrijsko cono ter občinske uprave, skušali opredeliti stališče štandreške skupnosti do izgradnje industrijskih obratov ter predvsem zagotoviti spoštovanje koristi lastnikov zemlje. Vse doslej je je namreč dogajalo, da zemljiške lastnike niso nikoli vprašali za mnenje, tako da se nikoli niso mogli pojaviti kot skupnost in da tudi niso uspeli učinkovito zaščititi svojih pravic. Na skupščini bodo prisotni predstavniki konzorcija industrijske cone

stojnim uradom sporočili tudi svoj čeno, ki je nekoliko nižja od jugoslovanske.

Možnost pocenitve mesa je bila tudi predmet razprave v občinski komisiji za cene, kjer so občinski predstavniki vprašali predstavnike mesarjev, če bi bilo to mogoče. Ker je to namreč finančno ministrstvo postavilo carinsko dovoljenje za uvoz jugoslovanskega mesa iz Jugoslavije, ki ga je omogočilo uvoziti ministrstvo za kmetijstvo. Gre za uvoz preostale količine kontingenta 20.000 stotov mesa, kot je bilo dogovorjeno med pristojnimi uradi dveh sosednjih držav. V prvi polovici tega leta so goriški uvozniki mesa (pretežno so to mesarji, ki so združeni v nekaj združenj) uvozili 6 tisoč stotov mesa, tako da je preostalo še 14 tisoč stotov v skupni vrednosti 1,5 milijarde lir.

Ko sta Avstrija in Madžarska izvedeli za dovoljenje, ki ga je Italija izstavila za uvoz jugoslovanskega mesa po krajevnem sporazumu, sta se pojavili kot kandidati za uvoz njihovega blaga in sta prišli na vrsto.

● V DVORANI «ANTON GREGORČIČ»

V TOREK V ŠTANDREŽU RAJONSKA SKUPŠČINA

Govorili bodo o odtujanju štandreške zemlje za gradnjo industrijskih obratov

Na skupščini, ki jo sklicuje štandreška rajonska konzulta v torek, 15. julija, ob 21. uri v dvorani «Anton Gregorčič» (zgradba župnijskega rekreatorskega) bodo razpravljali o koristih štandreških lastnikov zemlje, ki so oskudovani z izgradnjo novih obratov v industrijski coni. Na tej skupščini bodo z javno razpravo, kateri bodo prisostvovali predstavniki konzorcija za industrijsko cono ter občinske uprave, skušali opredeliti stališče štandreške skupnosti do izgradnje industrijskih obratov ter predvsem zagotoviti spoštovanje koristi lastnikov zemlje. Vse doslej je je namreč dogajalo, da zemljiške lastnike niso nikoli vprašali za mnenje, tako da se nikoli niso mogli pojaviti kot skupnost in da tudi niso uspeli učinkovito zaščititi svojih pravic. Na skupščini bodo prisotni predstavniki konzorcija industrijske cone

stojnim uradom sporočili tudi svoj čeno, ki je nekoliko nižja od jugoslovanske.

Možnost pocenitve mesa je bila tudi predmet razprave v občinski komisiji za cene, kjer so občinski predstavniki vprašali predstavnike mesarjev, če bi bilo to mogoče. Ker je to namreč finančno ministrstvo postavilo carinsko dovoljenje za uvoz jugoslovanskega mesa iz Jugoslavije, ki ga je omogočilo uvoziti ministrstvo za kmetijstvo. Gre za uvoz preostale količine kontingenta 20.000 stotov mesa, kot je bilo dogovorjeno med pristojnimi uradi dveh sosednjih držav. V prvi polovici tega leta so goriški uvozniki mesa (pretežno so to mesarji, ki so združeni v nekaj združenj) uvozili 6 tisoč stotov mesa, tako da je preostalo še 14 tisoč stotov v skupni vrednosti 1,5 milijarde lir.

Ko sta Avstrija in Madžarska izvedeli za dovoljenje, ki ga je Italija izstavila za uvoz jugoslovanskega mesa po krajevnem sporazumu, sta se pojavili kot kandidati za uvoz njihovega blaga in sta prišli na vrsto.

OB 10-LETNICI SMRTI ZORKA JELINČIČA

Pred 10 leti, 13. julija 1965, je umrl znan goriški rojak Zorko Jelinič, velik po duhu in srcu, junak svoje dobe v obrambi pravic zatirane slovenskega in hrvaškega ljudstva v dobi italijanskega fašističnega režima, 45 let pred njegovo smrtjo, 13. julija 1920, so fašisti s požigom Narodnega doma v Trstu zagrešili nad Slovenci grozen zločin, nepopravljivo krivico, ki se je Zorko globoko zarezala v dušo.

Nemogoče je z enim člankom osvetliti Zorkovo življenje, pot, široko razpleteno dejavnost, njegovo razgledanost in sposobnost kot organizatorja ter kulturno-političnega delavca, njegove visoke etične vrline ter stoično prenašanje naporov in trtega življenja, ki mu z bičanjem nikjer in nikoli ni prizanašalo.

Bil je izmed mnogih najkrajših in tudi najbolj vnet kulturno-prosvetni in politični delavec v desetletju pred arretacijo 15.3.1930 za obrambo človeških pravic slovenske manjšine v Italiji. Globoka brazda, ki jih je s svojo dejavnostjo zaoral, so rodile obilen sad in zapustile trajne sledove v zgodovini primorskega ljudstva. Brez primere neprekosljiv v prizadevnosti in neutrudljiv je samo dajal, se razdalja našim, še posebno, preprostim ljudem, jih bodril in moralno ovigal, da bi vzdržali krutost fašističnega pritiska. Poznala ga je sleherna vasica na Goriškem in se ga starejši ljudje, predvsem njegovi sodelavci, spominjajo z globokim spoštovanjem. O njem tudi danes govorijo na Vipavskem od Podnase do Gorice, na Tolminkem od Solkanke do Trente, Idrije, Cerkna, Podbrda in po vseh Brdih.

Omahljivcev in kolebarjev ni tedaj, da za svoje sodelavce je spretno izbral ljudi ter s prodirljivo

vostjo dobrega psihologa opredelil njihove sposobnosti in določil naloge, ki so jih zmogli. Te vrline in načelnost so dajale Zorkotu nepogrešljivo polet dobrega organizatorja.

Čeprav ni bil govornik, so bile njegove besede in misli kot iz kamna izklesane in jih je krepko poudarjal z zamahom celega telesa, kajti odločno se je zavedal, kaj hoče in kaj mora storiti. Svoj cilj in namen osvoboditi primorsko ljudstvo je izoblikoval s tremi udeleževanji. Načelo, ki ga je na zborovanjih poudarjal, da za nas ne obstajajo krivične meje, mu je bilo vodilo. Kot študent in ljubljani in nato v Padovi je bil pobudnik in sodelavec obnove študentskega društva Adria, ki je ponovno začelo delovati leta 1922. V akademskem društvu Adria in srednješolskem društvu Vesna je združeval študente in dijak, jih odnegel fašističnim vplivom ter njihovo dejavnost vključil v srenje, ki so delovale po vseh goriških trgih. Vodil je desetine in desetine sestankov dijakov in študentov v Gorici in okolici, Tolminu, Idriji, Kobaridu, Ajdovščini in Vipavi. Z namenom pozitivni dejavnost je ustanovil več nogometnih, kolesarskih in drugih dijaških klubov. Ko so fašisti onemogočili sestanke v naših selih, so se dijaki pod Jeliničevim vodstvom zbirali po hribih in gozdovih. Nekaj takih sestankov je bilo v Idriji, Polichah, pod cesto Reka - Bukovo in na Šentviški gori.

Dijaki so ga imeli radi kot svojega duhovnega očeta. Njegove besede so jim bile svete, zato so brez oklevanja prihajali na sestanke in izlete. Na njegovo pobudo so obiskovali Beneško Slovenijo in tja nosili iz Gorice, Tolmina in Kobarida razno slovensko literaturo. Vsako poletje je Zorko z njimi organiziral tedenske dijaške tečaje v hribih z dobro pripravljenimi predavanji. Udeleževalo se jih je najmanj po sto dijakov, študentov in drugih intelektualcev. Za kosilo in večerjo so pripravljali brezmejno enolončnice. Nekaj živl so prinesli s seboj, mleko in krompir so nabavili pri kmetih. Spali so po srednjim in senikih. Za dekleta, kotlikor so zakotni zaseli dopuščali, so preskrbeli prenočevanje v izbah in sobah. Vsi ti tečaji v Krnu 1925, na Laznah 1926 in 1927 ter v Cvetrežu 1928 so bili zelo posrečena oblika protifašistične dejavnosti. Pri zadnjem so se udeleženci razšli predčasno zaradi Bregantovega slučaja 22. julija v Gosposki ulici v Gorici. Prejšnji so nemoteno trajali kljub slabemu vremenu ves teden.

Tudi ustanovitev dijaške kuhinje v Gorici spada v Zorkovo aktivnost; v njej so dijaki brezplačno ali za nizko ceno prejeli kosilo in večerjo. Zorko je organiziral med ljudstvom nabiralno akcijo. Kmetje so radi prispevali z domačimi pridelki. Denarne prispevke so zbirali na različne načine, med temi s prodajanjem značk po eno do pet lir.

Izredne zasluge si je Zorko pridobil pri kulturno-prosvetnem delu. Na ruševinah prve svetovne vojne je kot tajnik Zveze prosvetnih društev v kratki dobi aktiviral in organiziral 82 prosvetnih društev. Za svoje pomočnike si je izbral prizadene sodelavce, med katerimi so bili še posebno uspešni Zmago Krašna iz Idrije, Drago Bajec iz Vipave, Srečko Logar iz Idrije in Fani Obid z Bukovega, ki so bivali v Gorici. Celo vrsto aktivnih ljudi je imel na deželi in med drugimi dijak. Zorko je bil stalno na poti, predeval po društvih, dajal pobude za razmah prosvetne dejavnosti in povsod pomagal. Zasedala ga je policija, ki mu je prepovedala dostop na podeželje in karabinerji so ga večkrat aretirali in spremljali v Gorico.

Poleg obsežnega dela v prosvetnih društvih je bil Zorko vnet pianec, preplezal prenekatere nevarne stene Julijcev in mnogo pisal v razne časopise in revije. Vodil je telovadno, mladinsko, žensko in dijaško društvo; ki so vsa imela sedež v Ul. sv. Ivana, kjer je bila Zveza prosvetnih društev. Prve dni novembra leta 1926 so fašisti hudo opustošili vsa ta društva. Pomateli so knjige, časopise, revije in opremili skozi okna na dvorišče. Vojaki, ki so na drugo poziv prišli delat red, so s kurjenjem knjig in opreme škodo še povečali. Pri takih napadih je bilo Zorkovo življenje v veliki nevarnosti. Značilno za Zorkovo ravnanje je bilo, da je kljub nasprotovanju svojih sodelavcev vključil v Zvezo razpuščene Svobode, ker so se ukvarjale s prosvetnim delom. Razen srenj in dijaških krožkov je ustanovil več nogometnih in kolesarskih klubov na podeželju, da so združevali in med mladino pozitivni odpor proti fašizmu s prirejanjem medsebojnih tekem v trgih in večjih vaseh.

Tudi ko so fašistične oblasti razpuščale in končno razpustile vsa prosvetna, telovadna, mladinska in druga društva, Zorko ni klonil ali zgubil volje do nadaljnjega delovanja. Niti zdaleka ni mislil na izselitev in prepuštili slovensko ljudstvo fašističnim hijenam. V večini primerov so društva in knjižnice skrivaj delovale. Dal je pobudo za množične izlete posameznih in skupnih društev. Bilo je nešteto izletov iz Vipavske doline na Fajtijske hribe, Erzeli, Nanos, Čaven, v Trnovski gozd, iz Brd na Lig in Staro goro, iz Tolmina in tolminskih vasi v Benečijo in na tolminske hribe in gore. V večini primerov se jih je Zorko udeleževal. Z govori in petjem so se ljudje v prosti naravi navduševali za odpor proti potujočemu v gojili narodno zavest. Izleti so se ponavljali leto za leto in postali tradicionalni.

Še pred to je Zorkova dejavnost prešla v podtalno delovanje. Organizirana je bila gosta mreža razdeljevanja abecednikov «Prvih korakov» med šolsko mladino in prirejali so tajne tečaje za pouk slovensčine. Po raznih kurirskih poteh je Zorko s sodelovanjem drugih, predvsem Albertom Rejem, uredil prenašanje antifašistične literature čez mejo iz Jugoslavije. V to dobo spada sestanek vodilnih organizatorjev na Nanosu in ustanovitev odbora tajne ilegalne organizacije v Gorici za Goriško, kateremu so pripadali Zorko Jelinič, Albert Reja, Avgust Silijelj in dr. Gruđen. Ze de boga Reja, na katerega je Goriška kvestura razpisala visoko nagrado, in še v večji meri potem, so se vse niti ilegalne organizacije stikale v Zorkovih rokah.

Zaradi okvare na hrbtnici pri padcu na Višu je ležal od 24. julija 1928 v goriški bolnišnici, nato v svojem stanovanju v Ul. Don Bosco. Kljub temu je bil z dejavnostjo ilegalne organizacije v stiku in vodil njeno delovanje. Ostro politično nadzorstvo je policija vsilila celo na njegovo svatbo na Bukovem, kamor se je preselil k svoji ženi Fani Obid. Med bivanjem na Bukovem od pomladi 1929 je bil večkrat zaprt v Idriji ali Tolminu, a je kljub temu sklical in vodil mnoge sestanke v okolici Bukovega in na Planoti. Po arretaciji 15.3.1930 je bil na drugem delu tržaškega procesa v Rimu obsojen na 20 let težke ječe. Le malo časa je bil po vrnitvi iz ječe 1939 doma pri svoji družini na Bukovem. Ob vstopu Italije v vojno je bil aretiran 10.6.1940 in interniran. Njegovo zdravje je bilo hudo zrahljano, a nikoli njegov značaj, železna volja in njegove duhovne vrline velikodušnega in požrtvovalnega človeka. Težko življenje in intervencij in naporna pot med NOB iz južne Italije skozi Dalmacijo v Trst so mu še poslabšale zdravje, ali ni mislil nase, temveč se je z vso vmeno zagreval v obnovev prosvetne, planinske in politične dejavnosti na Tržaškem. Za njim je ostal svetel lik velikega idealista z bogato duhovno dediščino.

T. R.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Baldini, Korzo Verdi 5, tel. 2879.

DEŽURNI ZDRAVNIKI

V Gorici. Sovodnjah in Števerjanu sta danes dežurni zdravnik dr. Frandolič in dr. Genovec

Zanimanje nemških slavistov za narečja in narodopisje Slovencev v Benečiji in Reziji

Prof. Pavle Merku predaval v institutu za slavistiko univerze v Erlangen-Nürnbergu

Prof. Pavle Merku je 26. junija letos imel pri Institutu za slavistiko na Friedrich-Alexandrovi Univerzi v Erlangen-Nürnbergu predavanje z naslovom MUNDARTEN UND FOLKLORE DER SLOWENEN IN FRIAU UND IM RESIATAL (Narečja in narodopisje Slovencev v Furlaniji in Reziji).

V zvezi s tem smo ga prosili za razgovor.

— Gospod profesor, kako je prišlo do tega predavanja? Kdo je bil pobudnik?

— Predstojnik Instituta za slavistiko Univerze v Erlangen-Nürnbergu prof. Joseph Schütz, ki sicer predava ruski jezik in književnost, se osebno zelo zanima tudi za Benečijo in posebno za Rezijo: njegovo raziskovanje staroslovenske in starogermanske onomastike je večkrat usmerilo njegov študij na področje oglejskega patriarhata in tu je moral zadevati ob zanimivih jezikovnih arhaizmah naše Benečije. Preko slučajnega srečanja s slavistom iz Italije, ki pozna moje jezikoslovne in etnomuzikološke raziskave na tem področju, in preko mojih publikacij, je spoznal moje delo in me že lanske jeseni pobral, ali bi prišel predavati kot gost v njegov institut. Po krajši korespondenci z njim sem prejel formalno vabilo in moram reči, da sem ga sprejel z velikim veseljem.

— Kako ste posredovali Benečijo nemškim slavistom?

— Nekako polovica predavanja je bila okvirnega značaja. Razen prof. Schütza, ki je bil že večkrat v Benečiji in Reziji, niso študenti, asistenti in profesorji, ki so predavanju sledili, imeli kaj zanimivega, pitali Benečije in njene problematike. Zato sem jim najprej prikazal to čezlo — in sicer Kanalsko dolino, Rezijo, tersko območje in Nadliške doline — v bistvenih potezih, s tem da sem orisal zemljepisne, zgodovinske in socialne značilnosti. K temu sem dodal pregled slavističnih in narodopisnih raziskav od konca 18. stoletja in do tridesetih let našega stoletja in se sklical na znane vire. Drugo polovico predavanja pa sem posvetil povojnim raziskavam in zbirkam, omenil nabitno delo ustanov (Institut za slovensko narodopisje pri SAZU v Ljubljani, Centro Nazionale Italiano Studi di Musica Popolare v Rimu in tržaški sedež Italijanske radiotelevizije) in raziskave slovenskih, italijanskih in furlanskih specialistov ter orisal obseg svojega osebnega dela na področju dialektologije in etnomuzikologije ter tehnične dosežke tega dela. Imel sem uro časa na razpolago in sem ta čas točno izbral, da sem povedal vse, kar se mi je zdelo bistveno. Mislim, da je bil pregled izčrpen in da zdaj poslušalci poznajo v bistvenih potezih značilnosti Benečije in trenutno stanje raziskav in zbir.

— Ste se pri predavanju poslužili kakih pripomočkov v ilustracijo?

— Dal sem poslušati šest zanimivih primerov ljudske glasbe: za Kanalsko dolino značilen primer slovenskega fantovskega petja z zanimivo, arhaično in redko ukovsko pesmijo Jo le sneučec neč, da v Rezijsko lirske pesni iz Učice Koj čuša gaja, da lipa ma, ki združuje v sebi številne arhaične poteze, nato romansko solbasko Ore tri tri tri kraje, ki se je ohranila v zvezi z enim relikvom oglejskega patriarha liturgije v naši deželi, in plesno vižo Anari na Anarj v izvedbi biskopskih citravec; za Ter davno romarski Tan dol te ču vada Rajna (poslušalci so obstrmeli ob ugotovitvi, da poje slovenska ljudska pesem o nemškem Renu!); za Nadižo pa srednjeveško sekvenco Jezus je od smrti ustaj, ki jo je že Trubar imenoval «ta staro pejsen».

Nadalje sem jim pokazal sliko rezijanskih citravec in sem se posluževal dvojezičnega zemljevida, ki je lani izšel v Ljubljani. Zemljevid, trak s primeri in nekaj publikacij, sem po predavanju podaril Institutu.

— Ali je to vaše predavanje izkazovalo radovednost nemških slavistov?

— Razgovor, ki je sledil predavanju, me je presenetil nič manj od pazljivosti, s katero so vsi sledili predavanju in primerom. Nekaj študentov in profesorjev je postajalo vrsto umnih strokovnih vprašanj, ki jih je bilo težko odgovoriti. Dal sem poslušati šest zanimivih primerov ljudske glasbe: za Kanalsko dolino značilen primer slovenskega fantovskega petja z zanimivo, arhaično in redko ukovsko pesmijo Jo le sneučec neč, da v Rezijsko lirske pesni iz Učice Koj čuša gaja, da lipa ma, ki združuje v sebi številne arhaične poteze, nato romansko solbasko Ore tri tri tri kraje, ki se je ohranila v zvezi z enim relikvom oglejskega patriarha liturgije v naši deželi, in plesno vižo Anari na Anarj v izvedbi biskopskih citravec; za Ter davno romarski Tan dol te ču vada Rajna (poslušalci so obstrmeli ob ugotovitvi, da poje slovenska ljudska pesem o nemškem Renu!); za Nadižo pa srednjeveško sekvenco Jezus je od smrti ustaj, ki jo je že Trubar imenoval «ta staro pejsen».

Nadalje sem jim pokazal sliko rezijanskih citravec in sem se posluževal dvojezičnega zemljevida, ki je lani izšel v Ljubljani. Zemljevid, trak s primeri in nekaj publikacij, sem po predavanju podaril Institutu.

— Ali je to vaše predavanje izkazovalo radovednost nemških slavistov?

— Razgovor, ki je sledil predavanju, me je presenetil nič manj od pazljivosti, s katero so vsi sledili predavanju in primerom. Nekaj študentov in profesorjev je postajalo vrsto umnih strokovnih vprašanj, ki jih je bilo težko odgovoriti. Dal sem poslušati šest zanimivih primerov ljudske glasbe: za Kanalsko dolino značilen primer slovenskega fantovskega petja z zanimivo, arhaično in redko ukovsko pesmijo Jo le sneučec neč, da v Rezijsko lirske pesni iz Učice Koj čuša gaja, da lipa ma, ki združuje v sebi številne arhaične poteze, nato romansko solbasko Ore tri tri tri kraje, ki se je ohranila v zvezi z enim relikvom oglejskega patriarha liturgije v naši deželi, in plesno vižo Anari na Anarj v izvedbi biskopskih citravec; za Ter davno romarski Tan dol te ču vada Rajna (poslušalci so obstrmeli ob ugotovitvi, da poje slovenska ljudska pesem o nemškem Renu!); za Nadižo pa srednjeveško sekvenco Jezus je od smrti ustaj, ki jo je že Trubar imenoval «ta staro pejsen».

Nadalje sem jim pokazal sliko rezijanskih citravec in sem se posluževal dvojezičnega zemljevida, ki je lani izšel v Ljubljani. Zemljevid, trak s primeri in nekaj publikacij, sem po predavanju podaril Institutu.

— Ali je to vaše predavanje izkazovalo radovednost nemških slavistov?

— Razgovor, ki je sledil predavanju, me je presenetil nič manj od pazljivosti, s katero so vsi sledili predavanju in primerom. Nekaj študentov in profesorjev je postajalo vrsto umnih strokovnih vprašanj, ki jih je bilo težko odgovoriti. Dal sem poslušati šest zanimivih primerov ljudske glasbe: za Kanalsko dolino značilen primer slovenskega fantovskega petja z zanimivo, arhaično in redko ukovsko pesmijo Jo le sneučec neč, da v Rezijsko lirske pesni iz Učice Koj čuša gaja, da lipa ma, ki združuje v sebi številne arhaične poteze, nato romansko solbasko Ore tri tri tri kraje, ki se je ohranila v zvezi z enim relikvom oglejskega patriarha liturgije v naši deželi, in plesno vižo Anari na Anarj v izvedbi biskopskih citravec; za Ter davno romarski Tan dol te ču vada Rajna (poslušalci so obstrmeli ob ugotovitvi, da poje slovenska ljudska pesem o nemškem Renu!); za Nadižo pa srednjeveško sekvenco Jezus je od smrti ustaj, ki jo je že Trubar imenoval «ta staro pejsen».

Nadalje sem jim pokazal sliko rezijanskih citravec in sem se posluževal dvojezičnega zemljevida, ki je lani izšel v Ljubljani. Zemljevid, trak s primeri in nekaj publikacij, sem po predavanju podaril Institutu.

— Ali je to vaše predavanje izkazovalo radovednost nemških slavistov?

— Razgovor, ki je sledil predavanju, me je presenetil nič manj od pazljivosti, s katero so vsi sledili predavanju in primerom. Nekaj študentov in profesorjev je postajalo vrsto umnih strokovnih vprašanj, ki jih je bilo težko odgovoriti. Dal sem poslušati šest zanimivih primerov ljudske glasbe: za Kanalsko dolino značilen primer slovenskega fantovskega petja z zanimivo, arhaično in redko ukovsko pesmijo Jo le sneučec neč, da v Rezijsko lirske pesni iz Učice Koj čuša gaja, da lipa ma, ki združuje v sebi številne arhaične poteze, nato romansko solbasko Ore tri tri tri kraje, ki se je ohranila v zvezi z enim relikvom oglejskega patriarha liturgije v naši deželi, in plesno vižo Anari na Anarj v izvedbi biskopskih citravec; za Ter davno romarski Tan dol te ču vada Rajna (poslušalci so obstrmeli ob ugotovitvi, da poje slovenska ljudska pesem o nemškem Renu!); za Nadižo pa srednjeveško sekvenco Jezus je od smrti ustaj, ki jo je že Trubar imenoval «ta staro pejsen».

Nadalje sem jim pokazal sliko rezijanskih citravec in sem se posluževal dvojezičnega zemljevida, ki je lani izšel v Ljubljani. Zemljevid, trak s primeri in nekaj publikacij, sem po predavanju podaril Institutu.

— Ali je to vaše predavanje izkazovalo radovednost nemških slavistov?

Tržaški partizanski pevski zbor poje na Titovem trgu v Kopru pred tisočglavo množico navdušenih poslušalcev. V prijetno akustičnem prostoru je njegovo petje odmevalo mogočno in zanosno

«PARTIZANSKA BALADA» SAMO LETOS ŽE 17-KRAT

Udarniška žetev Tržaškega partizanskega pevskega zbora

Za prihodnje leto programirana gostovanja v Jugoslaviji, Italiji in Sovjetski zvezi - Letoš še 15 koncertov

Prvo polletje 1975 je bilo za Tržaški partizanski pevski zbor (TPPZ) zelo razgibano. Pevci in orkestraši so imeli vso pomlad redne pevske vaje po dvakrat na teden in udeležba je bila skoraj redno stoodstotna, kar je vsekakor dokaz velike discipline in navezanosti na zbor, pa tudi dokaz vzdušja, ki vlada v tem pretežno partizanskem kolektivu in za katerega ima nemalo zaslug prav dirigent Oskar Kjuder.

Ob zaključku prvega dela letošnje dejavnosti zbora ne bo odveč, če povzamemo to dejavnost v kratkem pregledu.

Zbor je začel sezono s svojim drugim programom v času obstoja, tj. s «Partizansko balado», s katero je doslej nastopil že 17-krat na Tržaškem, v Furlaniji in v matični domovini. Konec januarja je zbor, kot prvi na našem ozemlju, proslavil 30-letnico osvojitve z dvema zaporednima koncertoma v Kulturnem domu v Trstu. Uspeh je bil naravnost prodoren. Gostiljubi Furlani so zbor sprejeli 1. marca v Zagradu, kjer je nastopil na proslavi 30-letnice osvoboditve v prostorni kinodvorani, ki je bila za to priložnost posevno zasledena.

Ob reviji «Primorska poje» je zbor nastopil 9. marca v primorski partizanski metropoli v Celju, s se drugimi udeleženci revije. Pel je v lepih novih prostorih šole - spomenika NOB. Dne 15. marca je bil koncert na sedežu tržaške federacije KPI v Trstu. Naslednji nastop na prostem je bil 23. marca v Lonjerju na svečanosti ob 30-letnici fašističnega napada na slonjerski bunker. Dne 6. aprila se je zbor srečal z bivšimi borci raznih enot IX. korpusa v Zagradu, pod Repentabrom, kjer je bilo kot na pravem partizanskem mitingu v času narodnoosvobodilnega boja. Zato je tudi njegova pesem imela takrat še posebno prizvok neposrednosti.

Kulturno in politično izredno pomenben je bil nastop TPPZ v tržaškem gledališču «Verdi» 20. aprila na proslavi obletnice smrti tržaškega komunističnega voditelja Eugenia Curiala. «Verdi» je bil za to priložnost natrpan in med prisotnimi so bili tudi številni mestni odličniki. Kako lepo je bilo slišati slovensko in italijansko partizansko pesem v tem — po starih pojmihi — shajališču nacionalistično nastrojenega meščanstva.

Dne 25. aprila se je zbor z 90 pevci in 25 orkestraši predstavil v hali Tivoli v Ljubljani. V prevelikem ambientu je moral vložiti vse sile, da je njegovo petje lahko prišlo do polne veljave.

Dne 27. aprila se je TPPZ spet podal v goste k Furlanom. Nastopil je v Starancu pri Trzinu. Dvorana je bila tokrat premajhna za vse, ki so se hoteli udeležiti koncerta in navdušenjem občinstva je bilo naravnost viharo.

Praznik 1. maja je zbor praznoval v Križu, kjer je pel ob odkritju vrekarskega partizanskega spomenika pred več tisočglavo množico. Dne 8. maja pa je bil gost jugoslovanske televizije v glavni mestu Bosne in Hercegovine, Sarajevu, na proslavi 30-letnice jugoslovanske TV. V to slikovito mesto ob Miljacki so pevci potovali z ljubljanskega letališča s tremi letali, dvema Iljušinoma in enim DC-9; nastop v Bosni pa so tudi izkoristili za ogled mestnih zgodovinskih in drugih zanimivosti. Nastop je bil v slavnostno okrašenih dvoranah na Balkanu — v Skenderiji. Nastop je bil kolektiven, se pravi, da je istočasno bilo na pozornici več umetniških skupin iz vse Jugoslavije in iz zamejstva.

Zelo pomemben nastop je imel TPPZ 11. maja, ko je nastopil na osrednji proslavi 30-letnice osvoboditve na središčnem Trgu Goldoni v Trstu. Tudi ta nastop, kot oni v Verdiju, je bil potrdilo, da se je ozračje v Trstu v zadnjih letih spremenilo in da mestni trgi in dvorane niso več tabu za slovensko in partizansko pesem.

22. junija je zbor priredil praznik za pevce in njihove družinske člane, za podpornike in goste, na jasi ob jami Dimnici med Markovščino in Slivjem. Malo je nagajalo vreme, toda vzdušja, pravega tovariškega vzdušja, le ni moglo pokvariti.

Zadnje nastope je imel zbor za radijsko snemanje v Kopru, v portoroškem Auditoriju in zadnjega na Titovem trgu v Kopru.

To bi bil v glavnih potezih pregled letošnjih nastopov, v vsem času od svojega nastanka 12. januarja 1974 do 30. junija letos pa je imel zbor 73 nastopov z nad pol milijona poslušalci obeh narodnosti ter nič manj kot 271 vaj.

Do konca leta ima zbor predvidenih še 15 nastopov in snemanje za ljubljansko TV, nekaj vabil pa je moral celo odkloniti oziroma preložiti na prihodnje leto. Prvi naslednji koncerti bodo v Izoli, v Trstu na festivalu «Unita», v Bazovici, v Podgorici pri Gorici, pri Sv. Ivanu za društvo «Škamperle», v Miljah in v Čedadu, na Jesenicah pri Cerknem in na Poreznu ob odkritju spomenika padlim v NOB. Zaključni koncert sezone 1975 je predviden za 28. decembra kot zaključek jubilejnega leta ob 30-letnici osvoboditve.

K temu pregledu sodi vsekakor vsaj omenba poirtovovalnih recitatorjev in solopencev zbora, katerih kolektiv se je pomnožil: pevke Marte Valčič, recitatorjev Borisa Kobala, Draga Gasperlina, Piera Panizzona in Piermarka D'Andrea.

Pred nekaj dnevi so člani zbora udarniško uredili v Bazovici koncert sezono 1975 je predviden za 28. decembra kot zaključek jubilejnega leta ob 30-letnici osvoboditve.

Miro Presl

POJASNILO

Iz «Mariborskega kulturnega pisma» prejšnjega nedelja je pri tehničnem krajanju med drugimi izpadel odstavek: «Problemom, ki so se pojavljali v debati, je bilo toliko, da bi kmalu zmanjkalo časa za glavni namen večera, ki je bil posvečen avtorjem novih slovenskih knjig. Zato sta pisatelja Nada Gaborovičeva o knjigi Zvezdni prah in Janez Švajncar o knjigi Naravnost in okoli le v kratkih obrisih govorila o nagibih in hopenjih pisanja imenovanih knjig, ki sta v javnosti zbudili veliko pozornosti.»

84 ZBOROV Z 2.400 PEVCI V ŠENTVIDU PRI STIČNI

Zamejski zbori na «Pevskem taboru»

Slovensko zamejstvo so zastopali zbori «Primorec» iz Trebč, beneški zbor iz Ljes, «Podjuna» s Koroške in porabski zbor iz Gornjega Senika

Zbor «Primorec» iz Trebč na Tržaškem v sprevedu

Preteklo soboto in nedeljo je bila v Šentvidu pri Stični izredno pomembna kulturna manifestacija: pevski tabor, na katerem je sodelovalo 84 pevskih zborov s skupno okrog 2.400 pevci iz raznih krajev Slovenije, iz nekaterih drugih jugoslovanskih republik in zamejstva. Prireditev je bila toliko bolj pomembna, ker je simbolično zajemala ves slovenski prostor in ker je spadala v okvir proslav ob 30-letnici osvoboditve ter 40-letnice zlate delavsko-prosvetnih društev Svobod v Celju. Pokrovitelj prireditve je bil član predsedstva SFRJ Edvard Kardelj.

Zamejstvo so na šentviškem pevskem taboru zastopali naslednji pevski zbori: Primorec iz Trebč, ki ga vodi Mirko Guštin,

Jezikoslovca lahko v tem gradivu zanimajo dialektalne posebnosti, furlanski in italijanski vplivi na posamezne govore, pri čemer pa bo moral nujno opaziti, da je besedišče v takih tekstih komajda načeto, kar jasno kaže, da življenje v beneških vaseh govika v slovenski in jezikoslovci bi v njem gotovo našli precej podatkov in sugestij. Otroci namreč večkrat posežejo v zakladnico ljudske umetnosti ter zapisejo domačo otroško pesmico, izševalnico, pa tudi pravljico, ki so jih našli ali stare mame. Včasih se odločijo za opis te ali one vasi, navade, posebej jih seveda pričujejo pust ali kolodovanje. Tudi opisi kmečkih in drugih del ni so redki. Vse to pa je gradivo, ki ga etnolog lahko s pridom uporabi.

Nitečaj «Moja vasa», o katerem smo v Primorskem dnevniku pred kratkim poročali, je zanimiva podoba, ki po eni strani prispeva k zbiranju zbirke beneške mladine, po drugi strani pa se z natečajem zbere mnogo vsestransko uporabnega gradiva. Etnolog in jezikoslovec bi v njem gotovo našli precej podatkov in sugestij. Otroci namreč večkrat posežejo v zakladnico ljudske umetnosti ter zapisejo domačo otroško pesmico, izševalnico, pa tudi pravljico, ki so jih našli ali stare mame. Včasih se odločijo za opis te ali one vasi, navade, posebej jih seveda pričujejo pust ali kolodovanje. Tudi opisi kmečkih in drugih del ni so redki. Vse to pa je gradivo, ki ga etnolog lahko s pridom uporabi.

Jezikoslovca lahko v tem gradivu zanimajo dialektalne posebnosti, furlanski in italijanski vplivi na posamezne govore, pri čemer pa bo moral nujno opaziti, da je besedišče v takih tekstih komajda načeto, kar jasno kaže, da življenje v beneških vaseh govika v slovenski in jezikoslovci bi v njem gotovo našli precej podatkov in sugestij. Otroci namreč večkrat posežejo v zakladnico ljudske umetnosti ter zapisejo domačo otroško pesmico, izševalnico, pa tudi pravljico, ki so jih našli ali stare mame. Včasih se odločijo za opis te ali one vasi, navade, posebej jih seveda pričujejo pust ali kolodovanje. Tudi opisi kmečkih in drugih del ni so redki. Vse to pa je gradivo, ki ga etnolog lahko s pridom uporabi.

Nitečaj «Moja vasa», o katerem smo v Primorskem dnevniku pred kratkim poročali, je zanimiva podoba, ki po eni strani prispeva k zbiranju zbirke beneške mladine, po drugi strani pa se z natečajem zbere mnogo vsestransko uporabnega gradiva. Etnolog in jezikoslovec bi v njem gotovo našli precej podatkov in sugestij. Otroci namreč večkrat posežejo v zakladnico ljudske umetnosti ter zapisejo domačo otroško pesmico, izševalnico, pa tudi pravljico, ki so jih našli ali stare mame. Včasih se odločijo za opis te ali one vasi, navade, posebej jih seveda pričujejo pust ali kolodovanje. Tudi opisi kmečkih in drugih del ni so redki. Vse to pa je gradivo, ki ga etnolog lahko s pridom uporabi.

ENRICO SBT

- Tujčica maučica, kan ti reš?
- Ren tie na oricu, po no krepcu mastece
- Kuo čješ krepcu mastece?
- Za kolaca namazat.
- Kuo čješ kolaca namazat?
- Za kamanje uozit.
- Kuo čješ kramanje uozit?
- Za cieriuciu nardit?
- Kuo čješ cieriuciu nardit?
- Za Boš prosit.
- Kuo čješ Boš prosit?
- Za ou nebesa iti, za jest kolačē,
- Za toj su domē.
- Alore čjion pomāt še ja, za toj še mene plažaju kolačē!

MARIA LUISA MALINSKE

«CJOLIN CJASTINIS, PARONE?»

Moja tetā mi je pravila, kuo je bila dobrā pulenta, kar je bila onā majhana. U jēsen tēkrat so muorli vsi od zjutra do nuoc burje brat, ta jo hōsteh pobierat an zvicer jih kapu prebrat. An potlē so se napravil z burēlo po Laškim zamenjavat za sierak. So šli po vaseh dol po Laškim in so ueklid: «Cjolin cjastinis, parone?» in Lah so bili presit an so odgovorili: «No cjolin, no cjolin nuia.» Sada pa buoz Lah muorajo sami priti gor po gorah ponujat njih sierak, če čējo pokušāt naše burje!

WALTER BODIGO

MAČKA AN MESUO

Mirko je meū negū dabelega mačka a njega ženā je bla golana. Vskakirat, ki je parnesu damu an liep kos mesa, ženā od Mirka je skuhalā hitro. U tist čas, ki je biu mož proč, je kilecal druge žēnske an sno sniedē mesuo vse kupe. Kar je paršū damu, mož je ušafu tu, platu samuo ostajke. Mirko je prašu: «Kje s: mesuo?» an ženā mu je nimar odgovorila: «Ga je sniedā mačka!» Zjutra Mirko je parnesu damu tri kile mesā an je šu dielat. Opudan je paršū kosit an je ušafu tu platu samuo no malo ostajku. «Zdile majō propri videt!» Je uzeu mačka an ga je dēru gor na pezo. Je pežū glih tri kile! Če tale je mačka, kje je mesuo? Če tale je mesuo, kje je mačka?

FABIO TARČMUN

Za lovit ticje korijo palčice od drienā, an to parve dielo jih kor t: cje u pec. Potlē se muora diet bisk go po tistih palcah. Kar so tepuo narete se kričejo biščade. Tiste biščade se muora jih diet blizu stije, potlē tic kileče druge ticje, antā se ujimejo go na varh. Se zmislit an dan, kar smo lovili ticje, ma namest ujet lijerje, smo ujeli sakoila. Tencās san biu pumo kontent.

CLAUDIO MAZERULA

Vsako lieto, kar je pust, ist an moj prjatu gremō go na čjast po maškere za se omaškērat. Vsako nedejo od pustā se omaškērdamo an ietamo tje po vas. Menē me plažē se omaškērat, zaki je alegria, kar se gre z mojin prjatu ti po vas. Naša navada o mašker je tista o pustā. Vsako lieto se narēd križ an košo an se lož go na glavō. Kar smo trudni, gremō tu bar an popimō rancādo an ložmo soud tu čjuekēborā an pušlūšamo muziko. Tu pandejak gremō s košo po jeica tje po ušah. Judi nam dajō rano jeic an midruz jih spartimō. Kar pojužnomo lietamo ta po vas an strašno pubicē an jih lovimō. Kar fini pust, midruz smo žalostni an nesemō maškere go na čjast.

Ilustracija Paola Petriciga k pispu Claudioja Mažerula

Opombe k tekstom

Valter — Bodigo
golan — požrezen
propri — prav

Maria — Kravar (Pijanec)
taca — kozarec
saldu — vedno
ušafu — naveljani
vepien — izpijem

Claudio — Mažerula
čjast — kašča
me plaža — mi je všeč
alegria — veselje
spartimo — razdelimo

Fabio — Tarčmun
bisk — lim, ki ga dobijo iz omela
biščade — limanice
šija — kletka?
lujer — puč čizek

Maria Luisa — Malinske
burje — kostanj
burela — vozček
sierak — koruza
cjolin cjastinis, parone? — želite kostanjev, gospod?
non cjolin, non cjolin nuia — ne vzamemo, ne vzamemo ničesar

Peter Šoštarč, predsednik upravnega odbora šentviških kulturnih prireditev, je bil med drugim povedal, kako je pravzaprav prišlo do organiziranja pevskega tabora. Med drugim je dejal: «Minilo je 20 let od tedaj, ko je imel Slovenski oktet prav v Šentvidu svoj prvi koncert. Pa smo takrat stopili skupaj in rekli: ne samo proslava, to je premalo. Vsi smo čutili potrebo, da v Šentvidu ustanovimo nekaj, kar ne bo zamrlo, ampak rastle. Dogovorili smo se o kulturnih tednih. Srč teh tednov naj bi bilo petje. Tako se je porodila misel o Taboru pevskih zborov.»

Kazalo bi, da bi v bodoče tudi mi, ki živimo in delamo v zamejstvu, posvečali večje zanimanje za šentviške prireditve in da bi se teh prireditev udeleževalo več pevecv tudi večje število ljubiteljev zborovskega petja.

Mirko Kapelj

revije

DAN

Revialno življenje je pri nas na nizki stopnji, če izvajamo mladinsko revijo Galeb, ki je v svoji zvrsti tudi vseslovenska redkost. Imamo primer Mladike, ki v zadnjem letu kvaliteto vidno pada, zato pa vedno bolj teži k nestrupnosti. Zaliv umira v svojih lastnih blodnjah, Most še išče reko, nad katero bo razpel svoje ogrožde itd. Mogoče se bo zdelo smešno in tendenciozno vse, kar bom zapisal, vendar edina revija, ki jo lahko preprosto človek vzame v roke, je Dan-Gradivo je raznovrstno in gre od športa do repertoarja in se jasno loteva tudi aktualne politične in kulturne problematike. Članki so podani v razumljivem in neestranskem tonu, čeprav v naprednem demokratičnem duhu. Te ugotovitve nam v celoti potrjuje tudi številka Dneva, ki je po svoji pestrosti mogoče še zanimivejša od drugih, prejšnjih izdaj. Vrstijo se članki o Štandreu (Karel Šiško-

vič); o svetovnem šahovskem prvaku Karpovu (B. Križman), reportaže, intervjuji, glosa itd. Vsekakor je to lep primer, kakšno pot naj revije obhajajo, da bodo z veseljem brane mladim ljudstvom. Seveda, ob tem ima Dan tudi primerne kvalitete, zlasti njegovo poezijo, in se raje zgublja v neplodnih diskusijah o njegovih ideološko-političnih težah, saj je sodobna in polpretekla zgodovina Jugoslavije in Slovenije razčistila vse domneve in jasno povedala tako, kdaj in zakaj je vodil narodnoosvobodilni boj. Most se loteva Kocbeka iz resnejših intencij kot Zaliv in to naj bo plus k tej številki.

Marij Čuk

vič); o svetovnem šahovskem prvaku Karpovu (B. Križman), reportaže, intervjuji, glosa itd. Vsekakor je to lep primer, kakšno pot naj revije obhajajo, da bodo z veseljem brane mladim ljudstvom. Seveda, ob tem ima Dan tudi primerne kvalitete, zlasti njegovo poezijo, in se raje zgublja v neplodnih diskusijah o njegovih ideološko-političnih težah, saj je sodobna in polpretekla zgodovina Jugoslavije in Slovenije razčistila vse domneve in jasno povedala tako, kdaj in zakaj je vodil narodnoosvobodilni boj. Most se loteva Kocbeka iz resnejših intencij kot Zaliv in to naj bo plus k tej številki.

(Nadaljevanje na 8. strani)

horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Nekaj dni vam bo delo teklo gladko izpod rok. Nato se bo nekje zataknilo in bo treba marsikaj preurediti. Vsekakor boste z rezultati zadovoljni. Bolj malo pa bo zadoščenja v družbi. Glavobol.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Razmere se bodo dobro razvijale, če boste svoje naloge vzeli zares. Vrh tega bo treba pritegniti tudi dovolj sposobne sodelavce. V čustvenih zadevah pa bo prišlo do kritične točke, ko bo treba vse razčistiti, nakar se bo začelo zelo prijetno obdobje. Glede zdravja dobro, le utrujeni boste.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Nadzirajte svoje impulze, ki vam pogosto škodujejo, ker preveč na naglo odločate tudi o kritičnih zadevah. Potrebna vam bo velika potrpežljivost, nakar se bo vse izteklo. Tudi spor v družini se bo ugledil. Nervozi boste.

VELJAVEN OD 13. DO 19. JULIJA 1975

RAK (od 22.6. do 22.7.) Morda ne bi bilo napak, če bi v nadaljevanju svojih novih delovnih odnosov ubrali zmernostni ton. Človek naj se uveljavlja s sposobnostjo in vnuemu, ne s silo. To naj velja tudi v družbenih in družabnih odnosih. Nekoliko utrujenosti.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Z zaupanjem vase in v okolje, v katerem se uveljavljate, boste napravili kak korak naprej. Pri tem pa ne bo odveč pošteno zavijati rokave. Srečali se boste z dokaj čudno osebo, ki pa vas bo močno pritegnila. Odšli boste na počitnice.

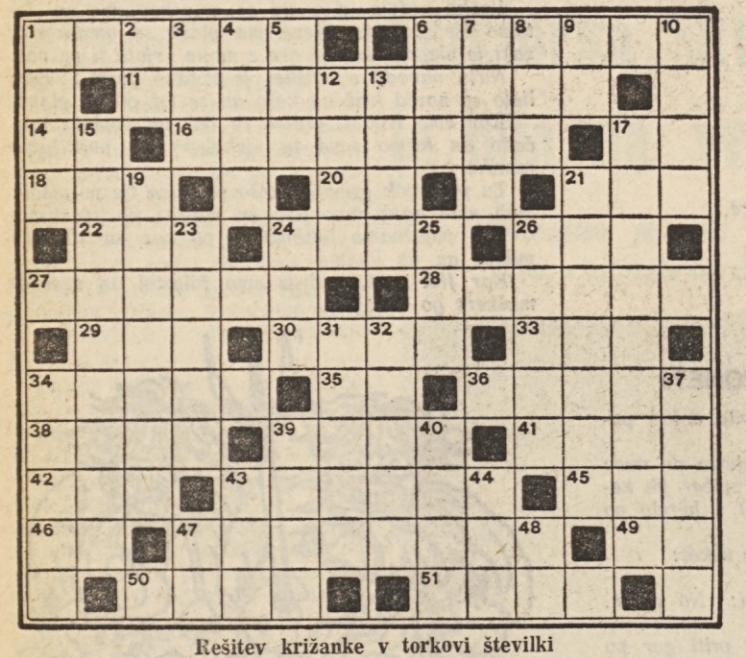
DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Vse razumevanje sodelavcev in vašega ambienta vam ne bo pomagalo. Preveč ste se pognali in niste pri tem imeli niti sreče, da bi prav izbrali. Nezadovoljstvo na delu in v družini, kar pa se bo vse spet uravnalo. Popazite na zdravje.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Veliko bo dela in vmes tudi kako zadoščenje. Pismo ali neka vest iz tujine vas ne bo navdušila, toda tudi hudo ne bo. Bodite dostopni za kritiko ali vsaj kolikor toliko resno pripombo. Malo utrujenosti in nerazpoloženja.

VODNAR (od 20.1. do 19.2.) Preveliko računstvo ima včasih hude posledice. Tudi pri večjih rezultatih nismo zadovoljni. To naj vam ne nekako merilo, ko boste ob koncu tedna delali obračun. Pismo, ki vas bo lepo razveselilo. Potrebni ste počitka.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne navdušuje se nad lahkim zaslužkom, ker ga boste sicer drago plačali. Utrditi bo treba neke odnose in sprejeti nove naloge, kar pa ne bo lahko. Tudi v družini se bo nekaj zapletlo in ne bo vam lepo. Prehladili se boste.

KRIŽANKA... in naši ljudje

Rešitev križanke v torkovi številki

VODORAVNO: 1. Borov košar-kar (Robi), 6. plazilec, 11. enaš športnik, 14. Oscar Robertson, 16. drugačen, 17. Dušan Moravec, 18. ribiška mreža, 20. Jean Nallet, 21. ime italijanske filmske igral-ke Massari, 22. vprečna žival, 24. delajo kruh, 26. spodnji stran-ki del trupa, 27. tuje žensko ime, 28. fotograf, 29. nadav, plačilo na račun, 30. ugledna gospa, 33. amena na pol, 34. Dolančevo ime, 35. pritrilnica, 36. dražljiv, na-gajiv, 38. srodnicna, 39. presežne vrednosti, 41. razjede na koži ali sluznici, 42. Cassius Clay, 43. po-vrtnina, 45. prevozno sredstvo, 46. Rihard Jakopič, 47. panoga, s ka-tero se ukvarja «naš športnik», 49. nikalnik, 50. angleški pomor-ščak (James), 51. globoka neza-vest.

NAVPIČNO: 1. panoga, ki jo

med drugim poučuje enaš šport-nik, 2. Očvir Vasja, 3. društvo, pri katerem deluje «naš športnik», 4. bivše društvo siavnega Cruf-fa, 5. Slovenski knjižni zavod, 6. stvar, 7. krajša razprava, 8. ju-nak Walta Disneya (Peter), 9. Tvrđić Rato, 10. perusko glavno mesto, 12. tekoča kemična spoj, 13. kemijski element z znakom Zn, 15. direktor, 17. biser Giovan-nija Boccaccia, 19. lašje s svedci, 21. mestnik, 23. ena od sester Or-fei, 24. italijanski veleot, 25. ime italijanske filmske igralke Miran-de, 26. osvojen predstavnik o-blasti, 31. tuje žensko ime, 32. francoski revolucionar, 34. za-četna točka, 37. manjše postav-ke, 39. tišina, 40. noroslovec, 43. o-kroglo število, 44. če, 47. tuj dvo-glasnik, 48. Anton Medved (lako)

sveže pražena kava = prihranek

Sveže pražena kava pomeni prihranek, ker da več škodljive okusne in dišave kave.

CREMCAFFÈ praži kavo vsak dan

in jo sproti vsak dan dostavljajo

CREMCAFFÈ vam daje vedno vse najboljše

Največja izbira surove in pražene kave v Trstu po najugodnejših cenah
DEGUSTACIJA: TRG CARO GOLDONI 10 - Telefoni 793.735 - 750.575
PRAŽARNA: UL. PIGAFETTA 6/1 - Tel. 820.747 - Industrijska cone
PUNTO FRANCO VECCHIO skladišče 10 - Tel. 29.210

VTISI S POTI PO JUŽNI AMERIKI

DELA DOMAČIH AVTORJEV NA DESKAH OPERE COLON

Straussova Saloma je med Argentinčini, ki so predvsem ljubitelji klasičnih italijanskih, francoskih in nemških oper, začudno popularna. Opera, ki jo avtor sam imenuje glasbena drama, je bila prvotno uprizorjena v Buenos Airesu leta 1910. Zatem so jo v naslednjih izvajali v novih postavitvah še sedemkrat. V predzadnji uprizoritvi leta 1965, je v naslovni vlogi nastopala slavna Birgit Nilson, pred njo pa Christl Golz.

Sedanja, že osma premierska postavitve, dokazuje, da je Straussova Saloma prešla v Argentinu v železni operni repertoar. Presenetljivo je število oper argentinčini, ki jih uprizorijo na štirideskih odstopih. Ogledal sem si eno najstarejših oper «El Matroero» po naslovu «Premetence», skladatelja De Felipe Boreo. Uglasbena je po predlogi urugvajskega dramatika Yamandija Rodriguezja. Vse-bina je romantična in prikazuje surovo borbo gaučev za življenjski obstoj v divjini širne pame. Z nastopajočimi slikami in pogum neotesanih knjižnih fantov. Vse-bina je ohlapna, skoraj brez dra-maturške napetosti, podobna pač enostavnosti pame. Melodiozna glasba vse to riše z melanholičnim občutjem. Poslušalcu pričara tajinstvenost pame in čustva njenih ljudi z neizmerno lepoto orkestrskega parta in ubranosti petja, ki pa sta družno obarvana s precejšnje sentimentalnostjo.

Peli so zgolj argentinski peveci, obdarovani z lepimi glasovi, med katerimi so se odlikovali zlasti tenorist Pedro Caligaris kot «Ma-trero», basist, Norberto Carnona kot stari gaučo in mezosopranist-ka Elsa Ventura kot njegova hčerka. Zbor komorno značaja je lepo odpel folklorno obarvane napeve.

V prikupni moderni, plastično stilizirani sceni in v ubrani reži-ji Onofre Lovera ter v koreogra-fiji Lie Labaronne, ki je našti-drala značilne ljudske plesne ma-lambo, se je odvijala notranja drama gaučev, srčnih fantov pame.

Prekrasno romantično glasbeno paletto je sugestivno pričaral mla-di dirigent Juan Carlos Zorzi, si-cer umetniški direktor Teatra Ar-gentino v La Plati. S tenkočutno preciznostjo in z globokim občut-jem je vodil glasbeni del opere do prelestne lepote.

Ne samo opera, tudi balet ima po svojih slavnih predhodnikih uvaževano tradicijo v Buenos Airesu. Veliki baletni ansambel se je v La Sylphide komponista Jean-Marie Schneitzbofferja iz-kazal kot tehnično izvrstno ple-sno telo. Odlični solisti Silvia Ba-zilis kot Sylphide, Gustavo Molla-joli, Alicia Quardi kot Effie in

Esmeralda Agoghia in Christina Delmargo in Ruen Chayan, ki sta plesala Pas de deux, so se izkazali kot graciozni plesalci, ki so z baletnimi bravurami po-želi pri občinstvu veliko priznanja. Koreograf Pierre Lacotte, ki je baletno predstavo obnovil po zna-ni koreografiji Filipa Tagli-nija iz prejšnjih let, je izobliko-val izredno lepe koreografske kombinacije. Dekoracija in kostu-mi, obnovljeni po Pierreju Ciceri in Evghenu Lami, so učinkovali staromodno; opazno je bilo, da je bila predstava obnovljena v zelo stari opremi.

Odlični orkester je vodil Do-mingo Marafioti. Klasično balet-no dogajanje na odru je spre-mljal s pretkano ritmičnostjo, le v drugem delu se je glasba zde-la ponekod dolgozvena, da ne re-čem, kar dolgočasna.

S tremi melodi, Pulsaciones (ob spremljavi tolkal), Wagnerjevo «Idilio de Sigfrido» in Beethovenovo «Septima simfonia», se je kot gost predstavil v Franciji delujoči znani italijanski koreograf in plesalce Vittorio Biagi. Njegova ko-reografija je bazirala na plesnih elementih klasičnega baleta, ki pa se je z modernimi prijemmi nagi-bala k abstrakciji. V glavni vlo-gi je izstopala Violeta Janeiro, dočim je v originalni baletni pre-dstavi, brez nakazane vsebine, nastopil kot plesalec koreograf sam in tudi kot odlični glasbeni spremljevalec na tolkalih.

Še iz časov, ko so glasbeniki, med njimi menda sam Wagner, označili Beethovenovo Sedmo simfonijo kot «apoteozo plesa», je postala priljubljen objekt koreo-grafov. Številni baletni ansambel z izvrstnimi solisti na čelu, se je z umetniško disciplino in velikim tehničnim znanjem podredil ho-telju koreografu, ki se je zatekel k neoklasicizmu in ustvaril su-gestivno plesno stvaritev.

Posebno srečno koreografsko re-šitev je Vittorio Biagi našel pri oblikovanju Wagnerjeve Siegfri-dove idile. Lirične in dramatične niti je povezal s senzibilno mo-derno patetiko, ki je refleksivno močno impresionirala. V občute-nem, z rjavimi toni dekoriranem prostoru scenografja in prav tako izvrstnega kostumografa Enrique-ja Bardinolija, je pretežno mo-derni koreografski aranžma nu-dil štirim glavnim vlogam, ki so jih plesali mlajši, a odlični Guillermo Tarsi, Silvia Bazilis, Gustavo Mollajoli in Raul Can-dal, veliko vrhunskih plesnih mož-nosti.

Operni ansambel in balet Tea-tra Colon upravičeno uživata pri-ljubljenost med Argentinčini, ki ni-kazal kom ponosni na svoje, tudi po svetu priznano reprezentančno operno in baletno gledališče.

E. F.

NEDELJA, 13. JULIJA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 13.30 DVAJSET TISOČ UR POD VODO V PORTOFINU
ODPUTJE PODMORSKEGA NASELJA
TV občinstvo bo moglo neposredno slediti dogajanjem v treh podvodnih stanovanjih, ki so jih postavili na dnu morja pri Punta Chiappa
- 18.15 Program za mladino
19.15 Napoved programa za prihodnje dni
19.30 Športni dnevnik in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.30 ZELEZNA PEST, film s Stanliom in Olliom
20.50 Mesto na koncu ulice
Mladenci iz italijanskega Juga se odpravi proti »bogatemu« Severu, kar doma ne more živeti. Za njim prihi ti dekle, s katerim ima po poti veliko težav. Danes je na sporedu drugo nadaljevanje.
- 21.55 Športna nedelja
22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 14.30 Neposreden prenos športnega dogodka
20.30 DNEVNIK
21.00 Ob 9. uri zvečer
Glasbena prireditev, ki jo vodi Gianni Morandi.
22.00 Sedmi dan, kulturne aktualnosti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 10.00 POROCILA
10.05 R. M. Du Gard: THIBAUTTOVI, dramska nadaljevanka
10.55 CETINJE — MESTO HEROJEV, prenos proslave
12.05 Otroška matineja: VRANČEVE DOGODIVČINE
13.00 TUJCI V DOMOVINI
Avstrijska TV je 18. junija letos na svojem drugem programu posredovala enourni filmski zapis o položaju koroških Slovencev. Oddaja je zelo jasno pokazala, v kakšnih razmerah živijo Slovenci na Koroškem. Zaradi tega je prišlo v avstrijskih šovinističnih krogih do ostrih napadov in tudi vodilne stranke so razburjene. Ljubljanska TV je to oddajo pred dnevi povzela in jo danes ponavlja.
- 14.30 POROCILA
15.50 Veseli tobogan: Prvačina
16.45 Morda vas zanima: Mladinski klubi z Doretom Hvalico
17.25 Atletski polfinale za evropski pokal
19.45 Burleska
20.10 DNEVNIK
20.50 Tedenski gospodarski komentar
ZENSKE IZ DJAVOLJH MERDEVIN
21.00 Bilalch 1975
22.15 Športni pregled
23.15 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 17.25 Lahka atletika, prenos iz Leipziga
20.30 OTROŠKI KOTIČEK, nadaljevanka: ČAROBNA ŽOGA
21.15 BIKOBORBA, celovečerni film
22.45 JAZZ LJUBLJANA 74

TRST A

- 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
8.05 Slov. motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Klavir-ske skladbe; 11.15 Mladinski o-der; 12.00 Naborna oddaja; 13.30 Glasbena skrinja; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Radijska drama: Besede v pesku; 16.45 Operetne melodije; 18.00 Koncert; 19.00 Folk glasba; 19.30 Zvoki in ritmi; 20.00 Sport; 20.45 Pratika; 22.00 Nedelja v sportu; 22.10 Sodobna glasba; 22.27 Popevke.

KOPER

- 7.30, 12.30, 14.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.45 Kake so počutis; 9.30 Priljubljeno film; 10.25 Pisana glasba; 11.30 Melodije; 12.10 Po-govor s poslušalci; 12.10 Glasba po željah; 12.35 Zunanepolitnični pregled; 14.00 Dogodki in odmevi; 16.00 La Vera Romagna; 16.30 Z nami je; 16.50 Poskočene; 17.30 Sosedni kraji in ljudje; 17.25 Glas-ba po željah; 19.15 Glasbeni ca-riilon; 20.00 Prenos RL; 21.00 ne melodije; 22.15 Operna glasba. 23.00 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

- 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 9.00 Godala; 10.15 Življenje za glasbo; Giacomo Lauri Volpi; 12.00 Po-pularne plošče; 13.20 Kič; 14.30 Drugi zvok; 15.00 Hit Parade; 15.25 Iva Zanicchi; 17.10 Glasbeni

- variete; 18.00 Nedeljski koncert; 19.20 Poseben program; 20.50 Kon-cert sopranistke in pianista; 21.25 Glasba Divjega zahoda; 22.20 Po-povno na sporedu z M. Ranie-rijem.

II. PROGRAM

- 7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.40 Peveci lahke glasbe; 8.40 Plošče; 9.35 Veliki variete; 11.00 Alto gradimento; 12.15 Pozdravljena nedelja; 13.00 Kvizi; 14.00 Plošče; 15.00 Preizkušajo se di-letanti; 15.35 Nove ital. popevke; 16.00 Je vdova vedno vesela?; 17.30 Glasba in sport; 18.40 Ploš-še; 19.55 Operni koncert; 21.05 Plošče in skeči; 21.40 Večerna glasba.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 12.00, 14.00, 20.00 Po-ročila; 6.30 Z nami na izletu; 7.50 Danes za vas; 8.30 Za kmetijske proizvajalce; 9.05 Zoltan Devavari; «Kralj voda» igra za otroke; 9.45 Skladbe za mladino; 10.05 Še pomnite, tovariši; 11.05 Koncert; 15.05 Nedeljska reporta-ža; 15.25 Nedeljsko popoldne: pre-nosi športnih dogodkov in humo-re; 17.00 Marjan Marin: «Pre-trgana niti»; 20.40 Glasbene raz-glednice; 20.50 Lahko noč, otro-ci; 21.00 V nedeljo zvečer; 23.20 Glasbena tribuna mladini; 00.05 W. Shakespeare: Zaljubljeni ro-mar; 00.15 V lučeh semaforov.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 15. DO 19. JULIJA 1975

- Dnevnik.
Koprska barvna TV
20.55 Risanke za otroke; 21.15 Dnevnik; 21.30 Priprek več ali manj, film s Stanliom in Olliom; 23.00 Narodne manjšine: Koroški Slovenci.
PETEK, 18. julija
18.55 Obzornik; 19.05 Letališče Brnik; 19.40 Mladinski zbor Sol-vgutene; 20.10 Risanke; 20.30 Dnevnik; 20.50 Notranjepolitni komentar; 21.00 Eksplozija, ro-munski film; 23.00 Dnevnik.
Koprska barvna TV
17.30 Atletika, prenos iz Celja; 20.55 Otroški kotichek; 21.15 Dnevnik; 21.30 Izgubljena moškost, film; 23.00 Romunski folklorni plesi.
SOBOTA, 19. julija
18.00 Rokomet: Jugoslavija-Poljska; 19.10 Obzornik; 19.25 Sod-znanja, iz nadaljevanke Janoški; 20.15 Risanke; 20.30 Dnevnik; 20.50 Zunanepolitni komentar; 21.00 Neumnež, serijska zgodba; 21.30 TV magazin; 22.40 Dnevnik; 22.45 Kojak, film.
Koprska barvna TV
20.00 Rokomet: Jugoslavija-Poljska; 20.30 Otroški kotichek; 21.15 Dnevnik; 21.30 Vzpon človeka; 22.20 Odpisani: Gobe; 23.10 Mož s kolesom, balet.

strma, hotel za trenutek počiti. Toda ona je silila dalje. Zdjaj so bili pri glavarjevih; Hrast je stal malo v ozadju in ilovska ga še ni bila uglejala, akoravtalo je zrla vedno, pa le na videz malomarno na vse strani.

Predstavljanje se je vršilo kratko, običajno, in zdaj je prišel tudi Hrast na vrsto. Rdeč je bil nakrat v lice kakor kuhan rak.

«To je pa moj stari prijatelj, doktor Hrast, advokat tukaj v Barju,» dejal je veselo Bolē ter potem, obrnivši se k onemu, nadaljeval: «Gospa Illovska!»

Doktor se je skoro nerodno priklonil, pa upal se ni pogledati mu predstavljenega Katinke. Rekel tudi ni ničesar. «Ah, doktor Hrast,» de je le-ta z melodioznim glasom in lahek smehljaj ji zaigra na ustnih, «pa vi vendar niste oni doktor Hrast, kateri je bil pred več leti koncipient pri mojem stricu na Dunaju?»

Doktor bi bil skoro dejal: «Da, jaz sem oni!» pa spom-nil se je še o pravem času, kako neumen bi bil tak odgovor; in zvij je bil tudi ta doktor.

«Ah,» dejal je naglo in začudeno, «milostiva, vi ven-dar niste gospi Katinka — — —»

«Zdjaj seveda ne več! Pa bila sem nekdanj!» de je ona s smehom ter ponudi Hrastu svojo belo roko.

Podala sta si — ona njemu svojo mrzlo, skoro ledeno, on njej svojo vročo roko. A stisnila si ju nista.

On ni vedel, kaj se godi z njim, ni vedel, kaj name-rava Katinka; ta ton, ta lahkoživa veselost in ta mrzla, le-dena roka! Kaj pomeni vse to? Pa zdaj je bil že sredi reke in plavalji je moral — pa ne proti bregu do vrbovja, kjer bi se bil prijel za šibino, ne, ne; plavalji je moral sredi reke, naprej, le naprej; kam — tega sam ni vedel; spustil se je po burnem toku — le naprej, naprej in le — na površju, četudi sredi peničih se valov:

(Nadaljevanje sledi)

janko kersnik:

26.

CIKLAMEN

«Ah, spominjam se le, kako se je meni godilo, ko sem bila prvič v borjanski čitalnici. Ali še veste, milostiva, kako so me hoteli slovenskega jezika učiti?»

«To menda še vedno hočejo!» odgovori malo zbad-ljivo Boleska. «In doktor Hrastovo slovnico menda sami rabite.»

«Seveda!» zavrne guvernanta nedolžno in veselo in ne da bi izpremenila barve na licu. «On je bil edini, ki je imel slovnico.»

Niti Boleska niti Elza nista zapazili, da se je tujka stresnila pri zadnjih besedah drenovske gospe. Lahka rde-čica ji je silila v lice, a potem je bila takoj zopet bleda kakor vedno.

«Je li to poseben častilec vaš?» vpraša mirno, obrnivša se k Elzi.

«Tega ne smem in ne morem trditi, kajti zdaj ga menda že štirinajst dni ni bilo na Drenovo, ka-li?» smeje se ona.

Obe, Katinka in Boleska, sta jo natanko opazovali, a njen obraz ni kazal nobene zadrege.

«Doktor Hrast je advokat v Borju in naš star ški pri-jatelj; in prilož bodemo imeli, predstaviti ga vam; kajni vljuden in izobražen mož je to,» razlaga Boletova soproga

Tujka je stisnila ustni, a odgovorila ni izprva ničesar. «Krasen kraj je to in tako krasen večer!» reče čez ne-koliko trenutkov, oziraje se po okolici.

«In tu smo že pod holmom!» oglaš se Bolē ter poka-že z bičem na grič, v katerega podnožju obenem ustavi konja. Izročil je vaječi slugi ter pomagal gospem iz voza. Potem so se vsi napotili po široki, ne ravno strmi stezi navzgor, od koder jim je že glasen vrišč naproti donel.

Gori je bilo vse najboljše volje. Pevci katere so re-prezentirali učitelji in nekoliko pisarjev iz Borja in njim na čelu občinski tajnik Koren, sedeli so okrog sodčka piva ter pell venomer in praznilni kozarce. Megle ni bilo med njimi, ker je bil reditelj ter je imel povsod, posebno pri žens-tvu, dosti opravila. Nedaleč od pevcev je sedel na improvizira-nem sedežu sodnik Majaron ter nad vse hvalil pečenega janjca, rekoč, da prekosi vsako teletino. Blizu njega sedeli in stali so lekar, sodnjski pristav in nekaj oddelčnih stra-znov. Gospe so se sede v veliki gruči in ne daleč od njih se je gnetlo dokaj mladega ljudstva: gospodične in mladi gos-podiči, zadnji iz onih krogov, iz katerih so se rekrutirali tudi pevci. Za njimi na velikem kamnu je pa sedela godba, nam-reč dva godca, eden s harmoniko, drugi z okornimi gosli, in po cvilečih glasovih, katere sta vzbujala ta dva, rajal je ves mladi svet.

Jedi in pijače je bilo dovolj; vsak si je izbral, kar si je hotel, ter vzel z bifēja, ki je bil napravljen na veliki, surovo tesani deski.

Kakih petdeset korakov v stran je gorel velik ogenj, kjer so bili spekli janjca, poleg njega pa je bila pripravljena za pozni večer še velikanska grmada. Kmetiki fantini pa so tam venomer nabijali topiče ter zažigali jih, da je grmelo daleč po ravnini.

Hrast je bil že tu, pa motal se ni med veliko družbo, nego stal je skoro ves čas na strani ter govoril z okrajnim

glavarjem in njegovo soprogo, katere sta bila vedno malo bolj zase, ker jima ni bil pač vsakdo po volji. Pa če sta danes od doktorja posebne zabave pričakovala, zmotila sta se bila jako; kajti silno redkobeseden je bil nocoj in raz-mišljen tako, da je časi kar narobe odgovarjal. Neprene-homa pa je zrl na pot v dolino in na goščavo, po kateri je tekla steza, vodeča sem gor.

Vsi, ki so prihajali od tam, morali so tu mimo, kjer je stal Hrast z glavarjem.

Pa navzile svoji pozornosti je vendar zamudil trenutek, ko se je Boletova družba pokazala iz gozdiča.

Govoril je ravno bolj živo s sodnikovo soprogo, katere je bila malo prej prisledla h glavarjevi.

«Ah, glejte, glejte, gospod doktor; Bolē ima zopet novo krasotico v svoji družbi; to vam je pravi Don Juan! In ta Megla je že zopet poleg!»

S temi besedami opozori glavar Hrasta na prislece. Le-ta se hitro obrne; srce mu je utripalo, in da bi ga kdo opazoval, dejal bi bil, da mu slabo prihaja: tako je obledel.

A ohrabil se je naglo.

«Kaka sorodnica morda!» reče tako mirno, kakor mu je bilo možno.

«Ni verjetno! Do zdaj nismo še čuli o njej,» šepeta glavar, «le potrpiva, kmalu bodeva zvedela.»

Bolē je bil ponudil Katinki roko ter je stopal na čelu svojim ljudem. Oči vse velike družbe so bile s silno rado-vednostjo uprte v prelepo tujko; nekateri so jo že poznali. Megla pa je z ostentativno zgornostjo korakal na njeni strani ter pripovedoval, kako izvrsten je bil pečen janjc ter da obžaluje, da ji ga ne more več ponuditi, kajti še pre-malo ga je bilo. Zato jo bo pa umetniški ogenj za vse odškodoval.

Katinka ni posebno pozorno poslušala svojega sosa. Težko sapo je imela in Bolē je v mislih, da ji je pot pre-

